

Esa Kaitilan tähtäimessä parlamentaarisen enemmistö- hallituksen muodostaminen

Sosialidemokraatit katsoivat hallitukseen tulonsa ehdottomaksi edellytykseksi saada takeet siitä, että eräitä tärkeitä sosiaalidemokraattisia tavoitteita toteutetaan

HELSINKI — Askeleksi eteenpäin sisäpoliittisten vaikeuksien selkiytyneessä kerrotaan tasavallan presidentin pitäneen pääjohtaja Esa Kaitilan saamia vastauksia hallitustunnusteluista. Niiden pohjalta jatkoaiheita Kaitila perjantaina neuvottelujen kaikkien eduskuntaryhmien kanssa. Hän suhtautui toisen neuvottelukierroksen tulokseen toiveikkaasti. Tänä Kaitila tapaa presidentti Kekkonen ja tällöin ilmenee, mitkä ryhmät ovat seuraavassa neuvottelukierroksessa läsnä.

Torstaina eduskuntaryhmiltä saamissaan vastauksissa ilmoittivat kaikki ryhmät pitävänsä hänen (Kaitilan) pääministeriehdokkuutta hyväksyttävänä, joskin ruotsalainen kansanpuolue asetti maalaisliittolaisen pääministerin ensi tilalle.

Sosialidemokraattien eduskuntaryhmä pani hallituskysymyksessä pääpainon kokonaan hallituksen tulevalle ohjelmalle ja katsoi hallituksen tulonsa ehdottomaksi edellytykseksi saada takeet siitä, että eräitä sosiaalidemokraattisia tavoitteita toteutetaan. Vastauksessaan ryhmä

vaatii mm. hyvityksen antamista niille kansalaisryhmille, jotka ovat joutuneet hallituksen hinta- ja talouspolitiikan vuoksi vaikeuksiin.

De Gaulle saapuneen keväällä USA:han

PARIISI — Ranskan ulkoministeri Couve de Murville lentää ensi kuussa Washingtoniin matkalle, jonka luotettavien lähteiden mukaan uskotaan olevan valmisteluja presidentti Kennedyn ja de Gaullen ensi keväänä tapahtuvalle kohtaamiselle.

Ulkoministeriön ilmoituksen mukaan Couve de Murville neuvottelisi Dean Ruskin kanssa poliittisista kysymyksistä lokakuussa. Luotettavista lähteistä sanottiin kuitenkin Pariisissa, että ulkoministeri tapaisi myös JFK:n.

Huomioitsijat pitävät Couve de Murvillen matkaa selvänä osoituksena siitä, että Ranskan ja Yhdysvaltojen suhteet ovat paljon paremmat kuin annetut lausunnot ovat antaneet aiheen olettaa.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

HAVANNA — Kuubalainen sanomalehti El Mundo ilmoitti sunnuntai, että amerikkalaisten kouluttama ja Pentagonin palveluksessa oleva asiamies teloitettiin lauantaina ampumalla. Mies oli nimeltään Benjamin Valdes, kertoi lehti ja lisäksi, että hänet pidätettiin hetkellä, jolloin hän lähetti radiolla tietoja Miamiin, Floridassa, sijaitsevaan vankilakeskukseen.

WASHINGTON — Neuvostoliiton Washingtonissa oleva suurlähettiläs Anatoli Dobrynin neuvotteli lauantaina Washingtonissa 20 minuutin ajan valtioishteeri Dean Ruskin kanssa. Kokouksessa oli sovittu päivämäärästä, jolloin Rusk neuvottelee Neuvostoliiton ulkoministerin Andrej Gromykon kanssa, kun tämä saapuu YK:n yleiskokoukseen.

DURHAM, Irlanti — Durhamin poliisi tutkii nimettömiä uhkauksia, joiden mukaan kuningatar Elisabeth ammutaan ja hänen sekä prinssi Philipin päälle heitetään happea, kun he ensi kuussa vierailevat Billingham-on-Teessissä Durhamin lähellä.

TAIPEI — 63 henkilöä on saanut surmansa ja 41 ilmoitetaan olevan kaiteissa Formosalla, jossa pyörremyrsky "Gloria" on aiheuttanut ankaria tulvia syyskuun 11 päivänä, ilmoitti poliisi. Sademyrskyt ja tulvat ovat tuhonneet 3,000 taloa ja vaurioittaneet 3,500 muuta rakennusta.

KAIRO — Tuhannet ihmiset ahersivat lauantaina ja sunnuntai kumeiksi pitkin Niilin rantoja rakentaen esteitä tulvavetelle, joka uhkaa Yhdistyneen Arabitilavallan monia alueita. Tilanne on erittäin uhkaava Assuanin jättäjänsä padon vaiheilla. Kaikissa tulvavesi on jo saavuttanut uloimmat esikaupungit.

SAIGON — Etelä-Vietnamin hallitus ilmoitti lauantaina, että sotatila lakkautettaisiin maassa maanantaina, syyskuun 16. päivänä, vaikka Saigonin sotilaspiireissä uskotaan kommunististen Viet Cong-joukkojen aloittaneen uuden entistä tehokkaamman taistelun hallitusta vastaan.

HELSINKI — 81-vuotias säveltäjä Igor Stravinski sai Sibelius-palkinnon. Tämä on Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston päätös vuodelta 1963, ja palkinnon jako suoritetaan lokakuun 9. p:nä yliopiston juhlasalissa Helsingissä. Vielä ei ole tiedossa, jos säveltäjä voi itse saapua nauttimaan palkintonsa. Se on n. 8 milj. vnk eli dollareissa 25,000. Stravinskin kotipaikka on nykyään Los Angeles.

NEW YORK — Vaalea pohjoismainen tyttö vei kruunun ja arvonimen "Miss World Airlines Queen" kilpailussa. Se pidettiin New Yorkin 1964 maailmannäyttelyn alustavassa esittelyssä ja siihen osallistuneet maailman eri lentoyhtiöiden kauneimmat lentoemännät. SAS:n lentoemännät Birgitta Lindman kruunattiin juhallisesti lentomiesiksi, mikä merkitsee, että hänellä tulee olemaan paljon edustusvelvollisuuksia ensi vuonna maailmannäyttelyssä.

MOSKOVA — Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemies myönsi englantilaissyntyiselle atomitutkijalle Bruno Pontecorvolle Leninin kunniamerkin hänen 50-vuotispäivänään, ilmoittaa TASS. Kunniamerkki myönnettiin "hänen suurista ansioistaan ydinfysiikan alalla". Pontecorvo pakeni Neuvostoliittoon Suomen kautta vuonna 1950 ja on nykyään NL:n kansalainen.

TEL AVIV — 126 ihmistä on pidätetty Jerusalemissa ja useita muita Jaffassa ja Haifassa, kun juutalaiset uskonkiihkoilijat olivat hyökänneet ulkomaalaisia ja ei-juutalaisia kouluja vastaan, ilmoitti Tel Avivin poliisi. Uskonkiihkoilijoiden tarkoituksena on herättää yleinen mielihäpeä Lähetysasemia vastaan, jotka heidän mielestään "metsästävät juutalaisten lasten sieluja". Toiseen päämäärään on pakottaa hallitus tekemään lakiehdotuksia, joissa rajoitetaan lähetysasemien toimintaa kertoi uskonkiihkoisen edustaja puhelimitse Israelin radiolle.

Suomalaisen vodkan menekki kasvanut

HELSINKI — Suomalaisen vodkan kysyntä on Yhdysvalloissa ja muuallakin maailmassa selvästi kasvamassa. Vodkan vienti aloitettiin noin vuosi sitten ja tänä vuonna on sitä myyty Amerikkaan jo noin 32,000 litraa. Toiseksi huomattuin suomalainen vodkan ostajamaa on Skotlantti, jonne sitä on viety tämän vuoden aikana tuhattunkin laatikollista, kerrottiin Alkoholi- ja Ojasta.

Suurimpana ongelmana vodkan viennin suhteen on ollut sopivien kuljetusastioiden hankkiminen, sillä Yhdysvaltoihin se on kuljettu suurissa säiliöissä. Perillä vodkan suomalaisen edustaja on pulottanut alkoholin pulloihin, joissa kerrotaan vodkan olevan suomalaista alkuperää.

Toisena vodkan menekin kasvamista hidastavana tekijänä on puutteellinen mainostus, jota uuden tuotteen markkinointi edellyttää.

Suomen uutisia (Suomi-Seura)

Suomalaislaiva toi silliä Islannin vesiltä

Ensimmäinen suomalainen pyyntialus "Eila" saapui 11. 9. kotisatamaan Turkuun Islannin vesiltä tuoden 2,600 astiaa eli noin 260,000 kiloa silliä. Aluksen päällikkö kertoi, että kalastus oli tapahtunut Pohjois-Islandin vesillä. Sääolosuhteet olivat tänä vuonna kehnot, joten kalastusta oli jatkettava tavallista pitempään. Pari muuta sillipynttialusta on edelleenkin Islannin vesillä, mutta palannevat lähiaikoina.

Tähtäidäntä Pohjanmaalla
Harvinaisen lämmin ja kostea syysässä on aiheuttanut Pohjanmaalla runsaasti tähtäidäntä niin rukiissa kuin ohraassakin. Tämä alueella poikkeuksellinen tilanne pahenee edelleen ellei lähiainoissa saada poutaista ja viileämpää säätä.

Metsätyövoiman kysyntä vähenyt

Metsä- ja uittotoissa on työvoiman kysyntä ollut edellisvuotta heikompaa. Kaikkiaan oli näissä töissä noin 50,000 työntekijää ja lisätyövoimalla sijoitusmahdollisuuksia vain noin 1,500 miehelle, kun viime vuonna voitiin heinäkuun lopussa sijoittaa noin 6,000 miestä.

Hiirilavantautia Helsingissä
11 hiirilavantautitapauksia on todettu Helsingissä syyskuun aikana. Elokuussa todettiin 29 tapauksia ja yhteensä tänä vuonna todettuja tapauksien lukumäärä on 60. Sairastapauksien lukumäärää on pidettävä suurin piirtein normaalina, sillä vuosittain on todettu satakunta tapauksia.

Hyvä poronhoitovoisi

Tänä vuonna on syntynyt vasoja enemmän kuin minään aikaisempana vuotena sotien jälkeen, toteaa talousneuvos Yrjö Alarukka Paliskuntain yhdistyksestä. Syntyneiden vasojen lukumäärä on arvioitu noin 85,000—90,000 ja niistä on saatu merkityksi noin 50,000. Lääninhallituksen antaman määräyksen mukaan on syyseurastuksissa teurastettava ainakin 60,000 poroa, mahdollisesti enemmänkin. Poronlihan hinta on nykyisellään melko hyvä, joten teurastus kannattaa.

Kunnallisvaalien lähtökuoppia kaivetaan puolueiden piirissä

Kunnallisvaalivalmistelut vaaliliittokaaavailuineen ovat puolueiden järjestöjohtajissa jo hyvällä alulla ensi vuoden lokakuun 4. ja 5. päivänä toimitettavia vaaleja silmälläpitäen.

Vaalien uskotaan lyövän leimansa myös tiistaina 3. 9. alkavaan eduskunnan syysistuntoon, jolloin taktillisia naruja vedellään tässä mielessä ilmeisesti jo melko vahvasti mm. budjetin käsittelyn yhteydessä.

Kaatuneiden saksalaisten muistomerkkien paljastus

Kaatuneiden saksalaisten sotilaiden hautamuistomerkki paljastettiin lauantaina 31. 8. Rovaniemen Norvajärvellä. Tilaisuus sujui järjestystahjoista.

Sovintosopimus rotumellakoissa 3:ksi kuukaudeksi

HIGH POINT, Pohjois-Carolina — High Pointin pormestari Floyd Mehan ja neekerijohtajat ovat allekirjoittaneet kolmen kuukauden "aseleposopimuksen" lopettaakseen rotumellakat, joita kaupungissa on esiintynyt viime viikkojen aikana.

Sopimuksen mukaan tullaan säännöllisesti antamaan selostus siitä, kuinka kaupunki on edistynyt pyrkimyksiään lieventää rotukistojen aiheuttamaa jännitystä. Rotuerottelun vastaiset mielenosoitukset lopetetaan ainakin joulukuun 6. päivään saakka.

Dakotalais-äiti synnytti viitokset

ABERDEEN, Pohjois-Dakota — 30-vuotias tavarantähtäjä vaimo synnytti viitokset — neljä tytöä ja yhden pojan — Aberdeenissa lauantaina. Sekä äiti että lapset voivat hyvin, ilmoitetaan sairaalasta.

Äiti, Mrs. Andrew Fisher oli "sangen väsynyt" puoliosta tun-

2 neekerijohtajaa varotti JFK:ta

NEW YORK — Värillisten kaksi huomattuinta johtajaa, pastori Martin Luther King ja NAACP:n Roy Wilkins, varoittivat presidenttiä Kennedyä sunnuntai-iltana, että ellei liittolaistutkimus tarjota neekerille tehokampaa suojelusta, niin neekerit ryhtyvät väkivaltaisuuksiin.

Pastori King lensi Atlantasta Birminghamiin, jossa "hän vetosi neekerisiin että he eivät astuisi väkivallan tielle vaan jatkaisivat rauhallista vastustusta mielenosoituksiaan. King ilmoitti sähköittäneensä presidenttiä Kennedyä, että "ellei liittolaistutkimus väkivaltaisesti ryhdy toimenpiteisiin värillisten suojelemiseksi niin hänen vetoomuksensa kaikuu kuurille korville ja silloin Birminghamissa sekä Alabamassa puhkeaa sellaisia rotumellakoita, joita ei ole koskaan aikaisemmin koettu".

Rauhanpantteja yllätyshyökkäyksen estämiseksi?

NEW YORK — Yhdysvaltain hallituksen neuvottelija James B. Donovan ilmoitti New Yorkissa, että hän aikoo yrittää neuvotella "rauhanpanttien" vaihdosta Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kesken sanoen, että tällainen toimenpide olisi yksi keino estää kumapaakaan maata ryhtymästä yllätyshyökkäykseen toista vastaan.

"Rauhanpanttisuunnitelma" esiteltiin, että Yhdysvallat ja Neuvostoliitto antavat ryhmän omia kansalaisiaan asia toistensa maassa. "Panttien" joukkoon tulee kuulua kuuluisten henkilöiden läheisiä omaisia. Donovan sanoi suunnitelleensa noin 30—50 "panttienkilön" vaihtoa.

ROVANIEMI — Hiirien vaellusta on Posioliene saapunut tutkimaan eläinlääketieteen opiskelijat K. Palanne eläinlääketieteellisesti tiedekunnasta. Hiirien on todettu sopulien tapaan alkaneen tehdä huomattavia vaellusretkiä. Eri kylissä vaeltavia hiirilaujoja on todettu runsaasti. Posion Tolvassa on myös löydetty kasottain hukkuneita hiiriä.

WASHINGTON — Niin ihmeellisesti kuin se saattaakin kuulostaa tänä runsauden aikakautena, täytyy Yhdysvaltojen elintarviketuotannon kaksinkertaistua seuraavan 50 vuoden aikana, jotta nykyinen elintarviketuotanto riittäisi.

Tri George F. Stewart Californian yliopistosta esittää tämän päätelmän tilastollisia ennustuksia koskevassa raportissa, jonka Yhdysvaltojen tiedekatemia on hiljattain julkaisut.

Jos nykyinen väestönkasvu jatkuu, on tri Stewart laskenut, että vuoteen 2010 mennessä tulee maassa olemaan yhteensä 310,000,000 asukasta.

"Olettakaamme, että nykyinen elintarviketuotanto henkilöä kohden pysyy samana — kuitenkin niin, että kalliita ruokia kuten lihaa, kananmunia ja maitoa tullaan käyttämään yhä enemmän. Voimme myös olettaa, että tulot henkilöä kohti tulevat pysymään suhteellisen korkeina.

On selvää, että meidän tulee kaksinkertaistaa koko elintarviketuotantomme. Myös vilja- ja perunatuotantoa täytyy lisätä melkein 100 prosenttia, vaikka näiden ruokalaatujen suosio onkin laskemassa", sanoo tri Stewart.

Tuotanto voidaan kaksinkertaistaa puolessa vuosisadassa, ennustaa tri Stewart, mikäli suu-

Raakalaisteko Birminghamissa; pommi pyhäkoululasten joukkoon

BERLIINI — 10,000 sotilasta, useita satoja panssarivaunuja ja 350 lentokonetta osallistui Itä-Saksan, Neuvostoliiton, Puolan ja Tšekkoslovakian yhteisiin sotaharjoituksiin, mitkä pidettiin Itä-Saksan eteläosassa 9.—14. syyskuuta.

WASHINGTON — Presidentti Kennedy on lähettänyt sähkeen venezuelalaiselle pariskunnalle Efrén L. Pietolle ja hänen puolisoelleen onnitellen heitä heidän viitostensa syntymän vuoksi.

Birminghamin viranomaiset lähettivät kiireellisen avunpyynnön kuvernööri Wallacelle koska he pelkäsivät uusien väkivaltaisuuksien puhkeamista pimeäntulon jälkeen. Kuvernööri George Wallace lähetti välittömästi kaupunkiin 300 valtiopoliisia ja määräsi Graymont Armoryyn sijoitetut 500 kansalliskaartiolaista hälytysvalmiuteen. Samanaikaisesti Wallace ilmoitti, että 5,000 dollarin palkkio maksetaan tiedoista, mitkä johtavat tietyntekijöiden jäljille. Hän määräsi myös valtiopoliisit etsimään "autoa mikä nähtiin kirkon lähistöllä ennen räjäytystä". Autossa olleista miehistä annettujen kuvauksien mukaan he saattavat olla joko valkoihoisia, värillisiä tai meksikolaisia", lausui kuvernööri Wallace.

Yli 400 värillistä oli tapahtuman aikana sunnuntai-illan kirkossa. Hyökkäyksen kohteeksi sunnuntai-iltana joutuneissa neekerien baptistikirkossa oli tapahtumaketkellä yli 400 henkilöä, joista 80 oli pyhäkoululaisia. Päivä oli omistettu erikoisesti nuorisopäiväksi.

Muutamia tunteja räjäytyksen jälkeen poliisi pidatti kaksi valkoihoista miestä kuulusteluja varten. Heidät vapautettiin kuitenkin myöhemmin.

Kaksi neekerilasta, joista nuorin oli yhdeksänvuotias sai surmansa sunnuntai-iltana syntyneissä kahakoissa, joissa kolme henkilöä haavoittui luodeista. Poliisin ilmoituksen mukaan scooterilla ajaneet kaksi teini-ikäistä ampuu edellä mainitun 9-vuotiaan neekeripojan. Poliisit ilmoittivat ampuneensa vahingossa 16-vuotiaan neekerinuuronaisen tämän heittäessä kiviä poliisiautoa kohden. Poliisin tarkoituksena oli ampuu vain varoitusta.

Yli 400 värillistä oli tapahtuman aikana sunnuntai-illan kirkossa. Hyökkäyksen kohteeksi sunnuntai-iltana joutuneissa neekerien baptistikirkossa oli tapahtumaketkellä yli 400 henkilöä, joista 80 oli pyhäkoululaisia. Päivä oli omistettu erikoisesti nuorisopäiväksi.

Suomesta puutaloja Jugoslaviaan

HELSINKI — Vielä kuluvan vuoden aikana toimitetaan Suomesta 1,000 tehdasvalmisteista puutaloa Jugoslaviaan, maanjäristysten tuhoamaan Skopljin kaupunkiin. Kauppasopimus solmittiin 9. 9. Belgradissa kokonaiskauppasumman ollessa yli 10 miljoonaa nykymarkkaa.

Talot pystytetään Skopljin lähistöllä yhtenäiseksi suomalaisen talojen alueeksi. Puutalot tullaan toimittamaan Jugoslavian rautateitse Neuvostoliiton alueen kautta.

Taloja valmistavien tehtaiden puolesta tullaan rakennuspaikalle lähettämään suomalainen työnvalvontaryhmä, joka samalla johtaa koko rakennustyömaata. Ensimmäiset talot toimitetaan Skopljiin vielä tämän kuun aikana.

ROVANIEMI — Hiirien vaellusta on Posioliene saapunut tutkimaan eläinlääketieteen opiskelijat K. Palanne eläinlääketieteellisesti tiedekunnasta. Hiirien on todettu sopulien tapaan alkaneen tehdä huomattavia vaellusretkiä. Eri kylissä vaeltavia hiirilaujoja on todettu runsaasti. Posion Tolvassa on myös löydetty kasottain hukkuneita hiiriä.

Elintarvikkeita tuotettava kaksinkertaisesti USAssa

WASHINGTON — Niin ihmeellisesti kuin se saattaakin kuulostaa tänä runsauden aikakautena, täytyy Yhdysvaltojen elintarviketuotannon kaksinkertaistua seuraavan 50 vuoden aikana, jotta nykyinen elintarviketuotanto riittäisi.

Tri George F. Stewart Californian yliopistosta esittää tämän päätelmän tilastollisia ennustuksia koskevassa raportissa, jonka Yhdysvaltojen tiedekatemia on hiljattain julkaisut.

Jos nykyinen väestönkasvu jatkuu, on tri Stewart laskenut, että vuoteen 2010 mennessä tulee maassa olemaan yhteensä 310,000,000 asukasta.

"Olettakaamme, että nykyinen elintarviketuotanto henkilöä kohden pysyy samana — kuitenkin niin, että kalliita ruokia kuten lihaa, kananmunia ja maitoa tullaan käyttämään yhä enemmän. Voimme myös olettaa, että tulot henkilöä kohti tulevat pysymään suhteellisen korkeina.

On selvää, että meidän tulee kaksinkertaistaa koko elintarviketuotantomme. Myös vilja- ja perunatuotantoa täytyy lisätä melkein 100 prosenttia, vaikka näiden ruokalaatujen suosio onkin laskemassa", sanoo tri Stewart.

Tuotanto voidaan kaksinkertaistaa puolessa vuosisadassa, ennustaa tri Stewart, mikäli suu-

Ohiajavasta autosta neekerien kirkkoon heitetty dynamiittipommi surmasi 4 pyhäkoululaista ja aiheutti vammoja 16 henkilölle. — 2 värillistä lasta sai surmansa myöhemmin puhjenneiden levottomuuksien yhteydessä

BIRMINGHAM, Alabama — Satoja hysteerisiä neekereitä ryntäsi välittömästi pommi- ja räjäytysten jälkeen raakalaisteen kohteeksi joutuneen värillisten baptistikirkon alueelle ja poliisijoukoilta kuului yli kaksi tuntia ennenkuin ne pystyivät saamaan tilanteen hallintaan. Poliisien oli ammuttava kiviäareillä väkijoukon yli, saadakseen kuohuissa olevan värillisten joukon taltuttamaan.

Birminghamin viranomaiset lähettivät kiireellisen avunpyynnön kuvernööri Wallacelle koska he pelkäsivät uusien väkivaltaisuuksien puhkeamista pimeäntulon jälkeen. Kuvernööri George Wallace lähetti välittömästi kaupunkiin 300 valtiopoliisia ja määräsi Graymont Armoryyn sijoitetut 500 kansalliskaartiolaista hälytysvalmiuteen. Samanaikaisesti Wallace ilmoitti, että 5,000 dollarin palkkio maksetaan tiedoista, mitkä johtavat tietyntekijöiden jäljille. Hän määräsi myös valtiopoliisit etsimään "autoa mikä nähtiin kirkon lähistöllä ennen räjäytystä". Autossa olleista miehistä annettujen kuvauksien mukaan he saattavat olla joko valkoihoisia, värillisiä tai meksikolaisia", lausui kuvernööri Wallace.

Yli 400 värillistä oli tapahtuman aikana sunnuntai-illan kirkossa. Hyökkäyksen kohteeksi sunnuntai-iltana joutuneissa neekerien baptistikirkossa oli tapahtumaketkellä yli 400 henkilöä, joista 80 oli pyhäkoululaisia. Päivä oli omistettu erikoisesti nuorisopäiväksi.

Muutamia tunteja räjäytyksen jälkeen poliisi pidatti kaksi valkoihoista miestä kuulusteluja varten. Heidät vapautettiin kuitenkin myöhemmin.

Kaksi neekerilasta, joista nuorin oli yhdeksänvuotias sai surmansa sunnuntai-iltana syntyneissä kahakoissa, joissa kolme henkilöä haavoittui luodeista. Poliisin ilmoituksen mukaan scooterilla ajaneet kaksi teini-ikäistä ampuu edellä mainitun 9-vuotiaan neekeripojan. Poliisit ilmoittivat ampuneensa vahingossa 16-vuotiaan neekerinuuronaisen tämän heittäessä kiviä poliisiautoa kohden. Poliisin tarkoituksena oli ampuu vain varoitusta.

Yli 400 värillistä oli tapahtuman aikana sunnuntai-illan kirkossa. Hyökkäyksen kohteeksi sunnuntai-iltana joutuneissa neekerien baptistikirkossa oli tapahtumaketkellä yli 400 henkilöä, joista 80 oli pyhäkoululaisia. Päivä oli omistettu erikoisesti nuorisopäiväksi.

Muutamia tunteja räjäytyksen jälkeen poliisi pidatti kaksi valkoihoista miestä kuulusteluja varten. Heidät vapautettiin kuitenkin myöhemmin.

Kaksi neekerilasta, joista nuorin oli yhdeksänvuotias sai surmansa sunnuntai-iltana syntyneissä kahakoissa, joissa kolme henkilöä haavoittui luodeista. Poliisin ilmoituksen mukaan scooterilla ajaneet kaksi teini-ikäistä ampuu edellä mainitun 9-vuotiaan neekeripojan. Poliisit ilmoittivat ampuneensa vahingossa 16-vuotiaan neekerinuuronaisen tämän heittäessä kiviä poliisiautoa kohden. Poliisin tarkoituksena oli ampuu vain varoitusta.

Voimalaitos Neuvostoliittoon suomalaisin voimin

HELSINKI — Ylä-Tulomaan, joka sijaitsee 168 kilometrin päässä Suomen rajalta Kuollan niemimaalla, rakennetaan parhaillaan voimalaitosta suomalaisin voimin. Ylä-Tuloman tuleva voimalaitos on jonkin verran suurempi kuin Imatra. Se on jo neljäs laitos, jota Imatran Voima Neuvostoliitolle rakentaa. Työ suoritetaan ns. työnjohtourakana etupäässä neuvostoliittolaisin konein. Työmaalla on kaikkiaan lähes 3,000 suomalaista, jotka muodostavat erikoislaatuisten yhteiskunnan keskellä neuvostoliittolaista erämaata. Voimalaitoksen rakennustyöt aloitettiin jo vuonna 1961, ja se luovutetaan Neuvostoliitolle kahden vuoden kuluttua. 11. 9. oli voimalaitoksella kytinaseman ja maanpäällisen koneaseman harjoitustapahtilaisuus, jossa olivat läsnä sekä suomalaiset työntekijät että neuvostoliittolaiset työn tilaajat. Työn tilaajan paikallisten edustajien arvelujen mukaan samanlaista suomalais-neuvostoliittolaista yhteistyötä tullaan jatkamaan eläenkin. Tällöin tulee lähinnä kysymyksen Kemijoen alue, jossa rakennetaan parhaillaan ensimmäistä voimalaitosta.

US. maavoimien komentaja Suomeen

WASHINGTON — Yhdysvaltain maavoimien komentaja, kenraali Earle G. Wheeler saapuu tänään viikon kestäville vierailuille Suomeen.

Matkansa aikana kenraali Wheeler tutustuu Suomen puolustusvoimiin ja vierailee mm. Oulussa, Rovaniemellä, Kuopiossa ja Haminassa.

Kenraali Wheelerin vierailu on vastavieraillu Suomen puolustusvoimien komentajan, jalkaväenkenraali Sakari Simeliuksen Yhdysvaltoihin suorittamalle vierailulle.

non, jonka vaiheen teoreettinen ja käytännöllinen tutkiminen, geologian, kasvien ja eläinten perinnöllisyystieteen sekä hyönteisten valvonnan avulla edistää elintarviketuotantoa. Mutta maatalouden kehityksen alkulähde piilee perustavaa laatua olevissa tieteissä ja matematiikassa.

Harän, lampaanlihan ja siipikarjan tuotantoa edistävien kemikalien käytössä on jo saavutettu suuria edistysaskeleita, huomauttaa tohtori. "Ei ole epäilystäkään siitä, että sitkeät ponnistelut karjan ruokintamietelmien tutkimuksessa tulevat johtamaan hämmästyttäviin tuloksiin."

ret onnettomuudet, kuten suursodat tai pulakaudet, eivät kohdata maata. Meillä on tarvittava maa, hän sanoo, jossa nykyisin ei tuoteta viljaa. Ongelma on siinä, miten tämä maa voidaan muuttaa tuottoisaksi viljamaaksi.

Tulemme tarvitsemaan lisää ruokaa ja haluamme myös tulevaisuudessa avustaa kansoja, joiden ruokalahheet eivät ole yhtä runsaat kuin meidän. Mutta olemme tuskin koskettaneet mahdollisuuksiamme ruokatuotannon alalla.

Olemme selvillä tutkimustavoista, jotka johtavat elintarviketuotannon lisäytyn tehokkuuteen. Kasvi- ja eläintuot-

RAIVA AJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:

Akseli Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELLE SYRJÄLÄ, Manager

Tilauksinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:

Vuositilaukset \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuositilaukset \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Ave., Fitchburg, Massachusetts 01421

OUR POLICY

"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to reverse its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Bostonia uudistetaan

Boston tunnetaan vanhanaikaisena, huonosti rakennettuna suurkaupunkina, mutta sen kasvot alkavat vähitellen muuttua paremmaksi. Parhaillaan rakennetaan Prudential Centeriä, johon tulee uusia liikerakennuksia joista yksi on 52 kerroksinen. Kaupungille hiltajattain annettiin kunnianimi "All American City". Bostonilaiset buustaustarkoituksessa nimittävät kaupunkiaan "Uudeksi Bostoniksi".

Bostoni on myös kuuluisa slummeistaan. Niitä on revitty alas jo vuosia sitten ja suuria apartmenttitaloja rakennettu tilalle. Mutta paljon on vielä uudistettavaa, ennen kuin slummit on poistettu ja ihmismäisemmät asunnot rakennettu. Siihen kuitenkin ollaan pyrkimässä.

State, County & Municipal Employees'in taholta ensi kuussa aletaan rakentaa Bostonin lähelle Malden nimeen yhdyskuntaan suurta asuntoloryhmää, joka rahastetaan Federal Housing Administrationin morkeilla "non profit" systeemin perusteella. Rakennusryhmään tulee 226 perheasuntoa. Vuokra on 65. dollarista yhdeksänkymmeneen dollariin kuukaudesta.

Asunnot on tarkoitettu pien- ja keskikertaisia tuloja saaville työläisille. Se rakennetaan kaupunkien uudistamisohjelman puitteissa ja siinä ei pitäisi harjoitettaman rotusyrjintää.

Maanviljelijäisten kohtalo

Maanviljelijäiset Yhdysvalloissa ovat huonosti palkattuja, jos heidän palkkojaan verrataan toisten työväestön palkkoihin, erikoisesti korkeisiin ammattityöläisten palkkoihin. Niillä on siksi suuri eroavaisuus, ettei niitä oikeastaan voida toisiinsa edes rinnastaa. Tällä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että ammattityöväestön palkat olisi liian korkeat.

Alhaisten palkkojen ohella maataloustyöläisiä rasittaa tavallista suurempi työttömyys. Maanviljelijäisten alallakin automatisointi on valloittanut suhteellisesti alaa muihin työaloihin verrattuna.

Vuotuisessa maataloustyöläisiä koskevassa raportissaan Fay Bennett ilmoittaa, että viimeisen kahden vuoden aikana puuvillan poimijoista neljänkymmenen prosenttia on menettänyt työnsä uudenaikaisten koneiden ottaessa heidän paikkansa. Peltöjen ruohojen "kirkemissessä" kuulemma käytetään jo hanihiakin.

Automation vallatessa työpaikkoja osaviljelijöiltä ja sadon korjaajilta, ulkomaalainen työvoima myöskin on ilmaantunut taistelemaan amerikkalaisen maanviljelijäisen leivän omistuksesta.

Mutta tämä on kaikki niin kuin pitääkin olla tehtailijain ja taantumuksellisten poliitikkojen mielestä.

Jääräpäisiä työnantajia on Canadassakin

Canadan terästyöläisillä ja Internationale Nickel yhtiöllä oli pitkäaikainen neuvottelu työsopimuksen tiimoilla. Ei vähempää kuin kahdeksan kuukautta meni aikaa ennen kuin työsopimus aikaan saatiin. Yhtiöllä on kaivantoja Sudburyssä ja Port Colbornessa, Ontarion maakunnassa.

Viime vuotena Steelworkers unio voitti vaaleissa työsopimus oikeuden teon äänestyksen tuloksena, mikä käytiin Mine, Mill & Smelter Workersin kesken. Viime mainittu unio erotettiin CIO:sta vuonna 1950, kun huomattiin sen olleen kommunistien johdon alaisena.

Työläiset saivat kolmen prosentin palkankorotuksen heti sopimuksen voimaan tulon jälkeen ja kaksi ja puoli prosenttia toisen ja kolmannen vuoden aikana. Edellämmainitun korotuksen työläiset saivat välittämättä ehdottamana, mutta sen lisäksi työläiset saivat vanhuusvakuutukseen parannuksia, kun he uhkailivat lakkoitusta ellei vaatimukseen suostuta.

Vakuutuksen alalla tapahtuneen parannuksen ohella työläiset saivat viikottaisen sairauskorvausmaksun korotetuksi \$40. viikosta viiteenkymmeneen dollariin ja maksuajan lisäykseen 26. viikosta kolmeen kymmeneen kahteen viikkoon. Lujalle ottaa parannuksien saaminen Canadassakin. Edellämmainitun sopimuksen piiriin kuuluu neljätoistatuhatta työläistä.

ALIMMAN TUNTIPALKAN KOROTTAMINEN

Syyskuun kolmantena päivänä astui voimaan uusi laki, jonka toimesta alimman tuntipalkan korotus asetettiin käytäntöön. Lain alaisuuteen kuuluville, joita on noin 28 miljoonaa, on työnantajan maksettava vähintään 1.25 tunnille. Korotuksella asianomaiset työläiset saavat lisätuloja vuosittain yhteensä noin 365 miljoonaa dollaria. Tuskin tarvitsee mainita, että sillä hieman parannetaan alhaisella palkalla työskentelevien elintasoa ja vähäisessä määrässä elvytetään tuotantoa.

Työsihteeri samalla myös ilmoitti, että useilla aloilla työviikko määriteltiin 44 tunniksi, joka astui myös samaan aikaan voimaan. Tähän luokkaan kuuluu etupäässä vähittäismyyntiliikkeitten sekä palvelusala toimivat työläiset.

PASI RUTANEN:

Afriikka ennen itsenäistymistä

Afrikan eräissä osissa vuosikymmenen vaihteessa tapahtuneet kaokset ja kumoukset ovat jättäneet taka-alalle sen, mitä Afrikka oli itsenäistymisensä kynnyksellä.

Afrikkaa on pidetty "pimeänä mantereena", joka pääsi ensimmäisen kerran kosketuksiin ihmisten sivistyksen kanssa eurooppalaisten välityksellä. Vasta 1960-luvulla on huomattu, että käsite pimeä Afrikka onkin ollut vain myytti, joka on syntynyt tietämättömyydestä ja ennakkoluuloista.

Afrikalla on oma värikäs historia, mutta me emme ole olleet siitä tietoisia. Näin siksi, että eurooppalaiset ovat kahtaneet kajoamista mustaan mantereeseen. Näin myös siksi, että eurooppalaisten luoma siirtomaajärjestelmä työnti harkitusti syrjään ajatuksen neekereiden sivistyksellistä saavutuksista.

Euroopan eläessä paimentolaisaikaan syntyi egyptiläisten ja läntisessä Afrikassa asuvien neekereiden välinen vilkas sivistyskeskittymä ja kaupallinen yhteydenpito.

Pohjois-Sudanissa oleva Meron kauppa-alue on kuudenneen vuosisadalla ennen Kristusta eräs näitä paikkoja, joiden kautta raudan käyttö tuntuvasti levisi Ghanan, Malin ja Songhain kuningaskuntiin. Muinaisen Ghanan, joka sijaitti paljon pohjoisempaa nykyistä Ghana-nimistä valtiota, hallitsi raudan käytön. Niinpä se kykeni valloitusotiin ja pystyi luomaan imperiumin, joka kävi tehokasta kauppaa pääasiassa pohjoisesta saadulla suolalla ja etelästä kaivetulla kullalla.

1400-luvulla oli islamin oppi saanut jalansijaa myös tämän ajan neekerivaltioissa. Sankoren yliopisto Timbuktuissa oli tuolloin yksi lukuisista afrikkalaisista opinahjoista, joissa tutkittiin islamin oppia.

Lääketiede oli kuudenneen vuosisadalla Afrikalaiset lötkärit tekivät leikkauksia, jotka tulivat tunnetuiksi Euroopassa vasta 250 vuotta myöhemmin. Näin kertovat arabiankieliset aikalakirjat.

Siirtymästä Länsi-Afrikan sademetsäalueelle arabialaisten historioitsijat väkinevät. Uusin historiantutkimus on kuitenkin tunnistanut korkeatasoisia valtiotarkentelmia Ashantissa, Dahomissa, Oyossa, Beninissä ja Kongossa. Länsi-Afrikan jorubatuulivat taide-esineitä pronssista ja nykyisessä Ghanassa olevan Ashantin asukkaat käyttivät kultaisia punnuksia.

Itä-Afrikasta arabiankieliset historioitsijat kertovat siellä kuostavasta rautakaudesta. Itä-Afrikan valtiot kävivät laajaa kauppaa Intian valtameren ylitse.

Syväällä etelässä, Rhodesiassa ja Mosambiquessa kukoisti zimbabweculttuuri, jonka kuuluisin jäännös on rautokaupunki nykyisen Salisburyn läheisyydessä. Tämän kulttuurin edustajat harjoittivat maanviljelystä ja karjanhoitoa sekä kävivät kauppaa Intian valtameren ylitse noin tuhannen vuoden ajan. He kävivät myös sotia, sillä he olivat rakentaneet linnoituksia. Tämän kulttuurin tuhosivat portugalilaiset.

Amerikkalainen tutkija Immanuel Wellerstein kirjoittaa "Afrikka ennen eurooppalaisten tuloa" ja ei ollut anarkia eikä barbarismia, ei nukkuvia eikä nukkuneita kyliä. Se oli toimintaa ja loistoa, valloituksia ja uudistuksia, kauppaa ja taidetta."

Muinaiset afrikkalaiset kulttuurit olivat rippuina eurooppalaisten tulta. Rappioon on löydettyä muitakin syitä: massamuuttoja, palatsivallankumouksia jne., mutta ne eivät mahdu tähän esitykseen. Eurooppalaisten tulo aiheutti kuitenkin mulistavimmat muutokset.

Kolonialismi

Yhdeksännentoista vuosisadan puolivälissä alkanut Euroopan teollinen vallankumous johti varsinaisen siirtomaan-Afrikan syntymiseen. Euroopan kansat huomasivat uuden mantereen, josta voisi halvalla hankkia ravintoa teollisuustyöläisille, raaka-aineita teollisuudelle sekä samalla uusia asiakkaita omille tuotteille. Berliinin kongressissa (1884-85) Euroopan suurvallat sopivat vihdoin Afrikan jakamisesta. Kolonialismin aika oli toden teolla alkanut.

Aluksi siirtomaavallioilla ei ollut mitään suunnitelmallista Afrikan politiikkaa. Toimittiin pelkästään paikallisten olosuhteiden mukaan tai sitten noudattaen paikallisten kuvernöörien ohjuksia. Ranska noudatti erilaista linjaa Länsi-Afrikassa kuin päiväntasaajan Afrikassa. Englantilaiset pyrkivät luomaan eurooppalaisia viljelysplantaaseja Keniaan ja Njassamaahan, mutta kaihoivat samalla lailla yrityksiä Ugandassa elävää edes yrittäneet maanviljelijästä lännestä kuten ranskalaiset tekivät. Ainoa ongelma, joka pyrittiin mahdollisimman nopeasti ratkaisemaan oli afrikkalaisten veronmaksukyvyn luominen.

Työkykyisiä miehiä oli saatava lähemmään kylvästä, jotta kylvät pystyisivät maksamaan asetetut verot. Useimmissa tapauksissa siirtomaaviranomaiset suorittivat tämän toimen pakolla. Ihmiset vietiin kylvästä uuteen ja uuteen maailmaan. Afrikkalaisille elintärkeät perhesiteet olivat jätettyä.

Englantilaiset pyrkivät pitämään heimositeet entisellään otamalla käytäntöön niin kutsutun välillisen siirtomaahallinnon (indirect rule), jonka tarkoituksena oli säilyttää eräissä suhteissa entisellään heimopäälliköiden asema. Tämä ei onnistunut aivan täydellisesti. Afrikkalaiset nimittivät heimosivast varsin pian, että heidän päällikkönsä olivatkin siirtomaaviranomaisten käskyläisiä. Tätä käsitystä vahvisti se, että englantilaiset usein erottivat päälliköitä ja vaihtoivat tilalle toisia. Välillinen hallinto johti niin väkivaltaisten eräiden päälliköiden auktoriteetin häviämiseen ja heimoyhteiskunnan yhtenäisyyden rappeutumiseen.

Maan riistämisen afrikkalaisilta johti lopulliseen turvattuuteen ja massavaelluksiin teollisuuskeskuksiin toisiin. Samalla eurooppalaiset kylyivät nopeimmin itään katkeruuden siemenen.

Afrikkalaisilta otettiin pois paras viljelysmaa. Kaiken lisäksi esimerkiksi Rhodesiassa ja Keniassa eurooppalaisten varamaasta maasta vain pieni osa otettiin viljelykseen. Vielä tänään vain viisi prosenttia eurooppalaisten omistamista maista Pohjois-Rhodesiassa on tehokkaasti viljeltyä. Monet tutkijat ovatkin vetäneet tästä sen johtopäätöksen, että eurooppalaisen imperialismin tarkoituksena oli rikkoa afrikkalaisten omavaraisuus ja toimeentulo ja saada heidät siten töihin kassille ja valkoisille plantaaseille.

Jomo Keniatta sanoi vuonna 1932: "Afrikkalaiset eivät kaipa tällä hetkellä komissioita, vaan maanomaisuuden palauttamista." Keniatta ei puhunut vain kenialaisten, vaan kaikkien afrikkalaisten puolesta. Maanriisto oli ehkä suurin tekijä afrikkalaisten köyhyyteen ja katkeroitumiseen. Toinen tekijä oli teollisuus, lähinnä kaivokset.

1930-luvulla mustassa Afrikassa oli noin 60.000 eurooppalaista. Suuri osa heistä oli työntekijöitä vailla pääomaa. Eurooppalaista pääomaa alkoi virrata Afrikkaan vasta silloin, kun mantereelle syntyi kaivoksia. Kaksikolmasosa valkoisten sijoituksista keskittyikin alueille, joilla harjoitettiin kaivosteollisuutta. Ja koska valkoiset ammattilaiset pelkäsivät mustan työvoiman saavan mahdollisesti yliotteen teknillisissä taidoissa, neekerityövoiman hankinta järjestettiin jatkuvan kiertokulun pohjalta. Sadat tuhannet vaeltavat kaivostyöläiset muodostivat yhteiskunnallisen epäkohdan, joka jäi vähimmälle huomiolle afrikkalaisten itsensä taholta.

Toinen maailmansota toi vähitellen yhteiskunnallisia muutoksia myös Afrikkaan. Imperialismi alkoi löytää moraalisia. Sosiaalisen parannuksia pyrittiin saamaan aikaan perustamalla kouluja. Sodan jälkeen perustettiin jopa siirtomaayliopistojakin. Näiden muutosten syvällisyys riippuu kuitenkin siitä, missä määrin kunkin alueen siirtomaaviranomaiset olivat riippuvaisia eurooppalaisten siirtolaisten mielipiteistä Englannin Keski- ja Itä-Afrikan, samoin kuin Belgian Kongonkin valkoiset pitivät neekereiden nopeaa sivistyksellistä etenemistä vaarallisena.

Mutta nekin afrikkalaiset, jotka olivat saaneet korkeampaa opetusta, joutuivat usein umpikujaan. Mustan insinöörin oli vaikea saada työpaikkaa, sillä valkoiset työntekijät eivät olisi pitäneet mustaa valvontaa sopivana. Lakimieheksi koulutetut jäivät melko varmasti ilman tuomarin virkaa. Valtio-oppia lukevat neekereiden osastopäälliköiksi.

Afrikkalaiset intellektuellit haavoittuivat, että heidän paikkansa yhteiskunnallisissa asemissa tulivat olemaan alimmissa portaisissa. Siksi he alkoivat vaatia tasavaroisuutta kaikilla elämän aloilla.

Samaan aikaan uusi eurooppalainen invaasio afrikkalaisille markkinoille kärjisti yhä enemmän valkoisten ja mustien välisiä suhteita. Nationalististen liikkeiden aika oli tullut. Afrikkalaiset tunsivat, että oli tullut aika jälle rakentaa ja aika itsenäistyä.

— SKR.

Me naiset!

Kuluvan syyskauden aikana Amerikkassa kunnioitetaan näkyväällä tavalla eräitä poikkeuksellisia määrin kunpoustauteita kansalaisia. Suurin osa heistä on miehiä, mutta on joukossa naisiaakin, tarkasti sanottuna kolme. Nämä naiset ovat laulajatar Marian Anderson, Miss Genevieve Caulfield, joka sokeudesta huolimatta on auttanut kanssaihmisäänä Kauko-Idässä ja Mrs. Annie Wauneka, joka on tehnyt suuria arvoista työtä Navajo-intiaanien parissa, joihin hän itsekin kuuluu.

Presidentti Kennedy ohentaa Valkoisessa talossa näille naisille niin sanotun Vapauden mitalin merkiksi siitä, että heidän nimensä ovat Kansallisella kunnialla.

Oletko, lukijani, koskaan kuullut Mrs. Annie Waunekasta, tai Mrs. Genevieve Caulfieldistä? Luultavasti et. Ainoa yleisesti tunnettu näistä kolmesta naisesta onkin vain laulajatar Marian Anderson. Hän on antanut lukuisia konsertteja muun muassa Suomessa, ja hänen säestäjänään oli kauan aikaa tunnettu suomalainen pianotaituri Kosti Vehanen.

Marian Anderson on tosiaankin konserttoinut joka puolella maailmaa. Hän on laulanut Afrikassa ja Japanissa. Hän on laulanut melkein kaikissa maailman metropoleissa. Ja kaikkialla häntä ja hänen laulaan on ihailtu ja kunnioitettu. Häntä onkin sanottu erääksi Amerikan parhaimmista viihdyttäjästä lähettiläistä.

V. 1958 Marian Anderson nimettiin Yhdistyneitten kansakuntien Yhdysvaltain valtuuskuntaan, ja sielläkin hän hoiti tehtävänsä kunnialla.

Marian Andersonista on vuosien mittaan kirjoitettu siinä määrin paljon, että tässä kannattaa mainita vain pääpiirteet. Hän syntyi pienessä neekerikodissa Philadelphiassa isän ansaitessa perheelleen elatukseen myymällä pienissä erissä hiiltä ja jäätä. Lapsena Marian lauloi kirkossa. V. 1926 hän voitti 300 kilpailijaa ja pääsi esiintymään New Yorkin filharmonisen orkesterin kanssa. Eikä muuta tarvittu. Tähdenlennon tavoin Marian Andersonin maine levisi maailman musiikkipiireissä, ja häntä haluttiin esiintymään kaikkialla. Marian Anderson on esiintynyt neekereiden esitelmäilijana esimerkiksi siten, että hänen on sallittu esiintyä monissa konserttisaleissa, joihin siihen asti pääsy neekereiltä oli kielletty. V. 1955 Marian Andersonin kiinnitettiin ensimmäisenä neekeritaiteilijana Metropolitan oopperaan.

Miss Genevieve Caulfieldiä kutsutaan "Asian Helen Kelleriksi". Vuodesta 1923 lähtien hän — sokeudesta huolimatta — on työskennellyt Japanissa, Thaimaassa ja Vietnamsissa.

Hänen valmennuksena opettajatoimeen oli perin pohjalainen. Hän opiskeli monissa sokeainkoiluissa Amerikkassa ja lopulta graudoitui Columbia yliopiston o-pettajalainjalta.

Thaimaassa olivat Miss Caulfieldin ensimmäiset oppilaat muuan 25-vuotias priisessa ja muuan 13-vuotias köyhä poika. Nykyisin hänen perustamassaan oppilaitoksessa opiskelee kaikkiaan 145 nuorta. Vuodesta 1956 lähtien Miss Caulfield on työskennellyt Kauko-Idän eri maissa, ja melko usein hän on käynyt esitelmämatkalla täällä Amerikkassa. Nykyisin Miss Caulfield on 75-vuotias. Hän ei kuitenkaan puhu eläkkeelle siirtymisestä. Hän työskentelee jatkuvasti sanoen

muun muassa: "Mikä siunaus, etkä lapsena menetin näköni. Muuten minusta kaiki olisi tullut ihan tavallinen lukutoikka."

Annie Wauneka on syntyperälänsä intiaaniprinsessa. Mutta hänen elämänsä ei suinkaan ole ollut sellaista, miksi me tavalliset ihmiset prinsessan elämän kuvittelemme. Navajo-intiaanit, joita nykyisin on noin 90.000, kuuluvat intiaanien köyhimpiin. He asuvat useinkin varsin alkeellisissa olosuhteissa. Annie Wauneka on kiertänyt, ja kiertää jatkuvasti, Arizonan ja Uuden Meksikon erämaissa asuvien heimolaistensa keskuudessa suorittaen sosiaalisia huoltotyötä. Ennen muuta hän kiinnittää huomiota sairaisiin, jotka useinkin lääkäreiden puutteessa ovat "poppamiesten" käsissä.

Mrs. Annie Wauneka sanookin ensisijaisen tehtävänsä olevan saada Navajo-intiaanit ymmärtämään ja hyväksymään sairashoidon sen nykyisessä, modernissa muodossa. Vuosittain hän pitää puheita kymmenissä tilaisuuksissa. Käy Navajo-intiaanien kodeissa ja neuvottelee "poppamiesten" kanssa. Hän jopa esittää Washingtonista saamiaan terveydenhuoltoä käsitteleviä elokuvia. Intiaaniryhdyksunnasta toiseen Annie Wauneka menee pienellä kuorma-autolla. Hänellä on nimittäin useinkin muassaan tavattoman paljon tavaraa.

Annie Waunekin työstä on jo näkynyt tuloksia. Vakavasti sairastuneet intiaanit eivät enää vastusta sairaalaan menoa. He uskovat, että siellä tosiaankin pystytään auttamaan paremmin kuin "poppamiehen" majassa. Pikkulasten kuolleisuus on vähentynyt. Vauvoja on opittu hoitamaan oikealla tavalla. Jopa on opittu uskomaa sekin, että kaikkea vettä ei voi juoda. Mikäli ei ole varmaa veden puhtaudesta, on parasta se ensin keittää. Mrs. Wauneka valaisee heimolaisia myöskin pitämällä radiopuheita. Siten hän saa laajoilla alueilla tuhansia kuulijoita. Luonnollisesti hän puhuu Navajo-intiaanien omalla kielellä.

Tällaisia ovat siis ne kolme naista, jotka ovat päässeet Kansalliselle kunniallialle.

Iltaisin heistä ehkä on Genevieve Caulfield. Kuinka monta sokeaa tässä maailmassa on syntynyt moisiin saavutuksiin? Kuvittele, lukijani, sokeata tyttöä ja sokeata naista. Etkö ilman muuta kuvittele, että he jo muutaman askeleen pituiselle matkalle tarvitsevat taluttajaa.

Genevieve Caulfield sokeudesta huolimatta on matkustanut maailman ääriin, ja sen sijaan, että häntä olisi hoivattu ja huollettu, hän on hoivannut ja huoltanut, vieläpä alueilla, jotka alun perin olivat hänelle täysin outoja.

Työskennellessään Kauko-Idässä Genevieve Caulfield on todennut saman kuin lukemattomat muutkin paljon matkustelleet. Akkia katsoen ihmiset näyttävät leikkivä, mutta kun heihin tutustuu paremmin, he ovat ihmeteltävissä määrin samanlaisia. — Raisu

Gardner, Mass.

Kiitos Mari Luukkaalle

kahviaisten kustantamisesta työvähennyksien hyväksi viime lauantai-iltana. Kun kahviaiset olivat Marin syntymäpäivän merkeissä, niin laulettiin Marille "Happy Birthday".

Ensi lauantai-illan kahviaisten kustantajat ovat Anna ja Oskar Oikemus. Siellä sitten kahvikupposten ääressä tavataan taaskin.

Olga Teittinen,

josta mainitsin että hän on vielä sairaalassa, oli erheellinen, sillä juuri silloin kun kirjoitin, oli Olga lähtenyt sairaalasta ja mennyt poikansa luu opettelemaan kävelemistä, kuten hän sanoi.

Ensimmäinen huomattava

autokolari uudella numero 2 tiellä sattui kun Kenneth A. Breton, 17-vuotias, 15 Hillside St., oli menossa länteen päin uudella tiellä ja yrittäessään päästä Timpany Boulevardille, niin hänen autonsa ohjautui jollakin tavalla meni epäkontoon ja auto iski tiensivun ja keikahti ympäri. Kolarissa ajuri loukkaantui, mutta kolme autossa ollutta matkustajaa eivät loukkaantuneet.

Kilpailu ainekirjoituksessa

on Gardnerin, Winchendonin, Ashburnhamin ja Baldwinin korkeakoulujen neljännessä luokan oppilaiden kesken. Kilpailu päättyi joulukuun 1 päivään mennessä. Kilpailuun osallistunut saa kirjoittaa noin tuhannen sanaa käsittävän selostuksen paikallisesta teollisuuselämästä. Kilpailu

lukirjoitukset julkaistaan kilpailuajan päätyttyä Gardner Newsissa. Arvostelulautakunta on jo valittu ja siihen kuuluvat jo edellämmainittujen korkeakoulujen johtajat. No sitten kun seuraamme tätä kilpailua, niin näemme mitä nuorukaisemme ovat koulussa oppineet.

Mrs. Hanna Solander,

edenneen Axel Solanderin leski, Winchendon, on mennyt Bostoniin sairaalaan saamaan apua vaikealle reumaattiselle sairaukselle. Solanderit ovat vuosikymmeniä olleet Raivaajan tilaajia ja lukijoita. Toivotaan Hannan saavan apua sairautelleen. — V. A.

JUTUSTELUA

Uusi kukka

Addis Abeba merkitsee "uutta kukkaa". Kaupunki sijaitsee 2,340 metriä korkealla ja siellä on noin 300.444 asukasta. Näyttää siltä kuin kaupunki olisi pala palalla pudotettu lentokoneesta. Se muistuttaa leiriä, joka säästämättä on sirotettu laajalle alueelle ja ojentautuu yli jyrkkin vuorien kuin repaleinen, kuoppainen vuodehuopa. Huomattavien katujen varilla asuvat monet vielä tukalissa pyörämojoissa, joissa on sivelattia ja ruohomatto, mutta viereissä saattaa olla uudenlainen kivitalo. Kaikkialla on reheviä kimpupuita, jotka antavat kaupungille hoisevan vivahteen.

Etiopialla on pitempi entsisyys kuin millään muulla Afrikan valtiolla. Etiopia pysyi valloittamattomana lähes 3.000 vuotta ja mitä yksinkertaisimmasta syystä, sen jylhien vuoristoseutuuihin oli mahdoton päästä.

Jo Homeroksen aikana etiopialaisia mainittiin maailman kauniimpina asuviksi ihmisiksi ja juuri heidän maastaan luultiin aurinkon nousuvan. Etiopian löysivät portugalilaiset uudella ajalla ja 16. vuosisadalla siellä kävi turkkilaisia.

Petokin voi olla ystävä

Kaikkein vaarallisimpienkin petojen kanssa voi ystävystyä. Niinpä muuan lähetyssaarnaaja, joka toimi Afrikassa, ystävystyi kerran suuren mustan afrikkalaisen puhvelin kanssa, jota pidetään petollisena ja kostonhimoisena eläimenä.

Hän tapasi kerran retkellään viidakossa puhvelivasikan, joka seurasi häntä. Hän ruokki sitä maitopulverilla ja siitä tuli perheeseen yhtä uskollinen jäsen kuin kansasnan koira. Se antoi kyhnyttää itseään ja raaputtaa niskaansa.

Vielä hämmästyttävämpi ystävä on samaisella lähetyssaarnajalla leoparidissa, jonka emä raalei alkusaukkaiden lampaita ja vuohia. Hän oli löytänyt pedon äidittömänä pentuna ja piti sitä perheessään, kunnes siitä tuli täysikasvuinen. Se oli iloinen ja leikkisä mutta rajuimmassakin leikeissään se ei koskaan käyttänyt hampaita eikä kynsiä. Lopulta se oli annettava eläintarhaan. Mutta kun lähetyssaarnaaja kerran meni siellä käymään, tunsin eläin hänet heti ja oli vähällä hypätä hänen sylinsä.

Kaupunki toiseen paikkaan

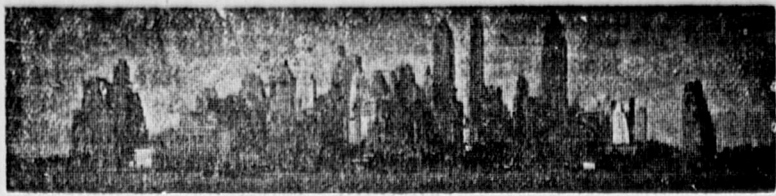
Libyan hallitus suunnittelee koko vanhan Barcen kaupungin siirtämistä toiseen paikkaan. Viime helmikuun 21. päivänä tätä kaupunkia kohtasi ankara maanjäristys. Barca otaksutaan kreikkalaisten perustamaksi, ja se on sijainnut nykyisellä paikalla ainakin 2.600 vuotta. Nyt harkitaan kaupungin rakentamista uudelleen kolmen kilometrin päähän länsisuuntaan 20 metriä korkeammalle tasangolle. Barcessa oli ennen maanjäristystä 10.000 ihmistä, joista 330 sai surmansa. Neljätoista henkeä asuu yhä vielä raunioituneen kaupungin ulkopuolella olevissa teltoissa.

Nuori mies istuu baarissa ja lohduttaa itseään alkoholilla.

— Mitä varten olet niin masentunut, kysyi paikalle sattunut tuttava.

— Rakastin kaunista ja mukavaa tyttöä. Minä kerroinkin hänelle, että rakastan häntä ja mainitsin, että en ole kyllä perin varakas, mutta toivoin, että asemame parantumisesta. Minun vanha setäni on nimittäin miljonääri.

— Ja mitä sitten?
— Se kaunis tyttö on nyt minun tättini.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

OIKAISU

Viimeisessä kirjoituksessani mainitsin, että vietämme Naisvoimistelijain kymmenvuotisjuhlaa, pitää olla 30-vuotisjuhlaa. — I. M. Haino.

Canterbury, Conn.

Veli veljeä vastaan

Moosupissa asuva Milton Roberts ampui 46-vuotiaasta veljeään viime lauantai-iltana syytetyt kotona kovan riidan aikana. Ammuttu on Day-Kimball sairaalassa. Kuula meni lävitse, mutta onneksi ei kohdannut kuolettavia paikkoja. Syytetylle asetettiin 5.000 dollarin takuu, mutta ei voinut sitä antaa, joten istuu nyt Brooklynin vankilassa. Asia on esillä syyskuun 23 päivänä.

Mrs. Emil Oster

on päässyt kotiin sairaalasta.

Nainen kuoli

Canterburyssa auto-onnettomuudessa viime keskiviikkoiltana. Uhri oli 87-vuotias Mrs. Emma King. Autoa ohjasi Mrs. Flora Rosedale, molemmat olivat Mansfieldistä. Auto suistui suoraan puuhun numero 14 tiellä, puoli mailia länteenpään palosensalta. Ajuri on huonossa tilassa Backus sairaalassa, jonne hänet vietiin ambulanssilla.

Katriinan sukunimi

on todella Withey eikä Whitney

Friendly As A House Party
WILLIAMS LAKE HOTEL
Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Scandinavian Management
SOCIAL AND ATHLETIC PROGRAMS
AND ORCHESTRA FOR DANCING
Ideal for Singles and Young Marrieds.
(REDUCED FALL RATES) from \$11 to \$18, or \$70 to \$120 a week per person includes 3 meals a day, cozy to Deluxe accommodations, and use of all sports facilities.
For Information, Dial Operator and Reverse Charges to
WILLIAMS LAKE HOTEL
Rosendale, N.Y.
Only 2 Hours By
New York State Thruway to Exit 18
Bus to Churches • Send for Booklet

LINDQUIST FUNERAL HOME
Stanley W. Otter - Walter L. Lundin
36 Butler St. — Worcester, Mass.
PHONE 5-7874

Rexall Drug Store,
702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

MAY
Hautausseimistö
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK
24 GUILD STREET
NORWOOD, MASS.
Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistumismahdollisuuksia!
Perustettu 1889
Kolme hyväksi tunnettua säästötapa sovellettuina teidän tarpeisienne.

Louis A. Bodnar & Son
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1927
AMBULANSIPALVELU
päiväisin ja öisin
3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio
Puhelin ME1092 1-3875

HENRY A. LEIMKUEHLER
Funeral Home
6722 FRANKLIN BLVD.
CLEVELAND, OHIO
Puhelin: WOODBINE 1-9071
HENRY J. GOOD
EARL R. BAMPTON

kuten Raivaaja sen kolme kertaa viime kirjoituksessani korjasi.

Käsityöseura kokoontui

11 päivänä riemukkaalla joulukolla. Ravintolaan leivokset toivat Sylvi Lillqvist ja Edith Partanen. He myös keittivät kahvit, josta kaikista heille kauniit kiitokset. Seuraava kokoontuminen tapahtuu 11. 25 päivänä samassa paikassa kello 7:30 illalla.

Jack Häkklä,

joka viime maanantaina leikattiin, on toipumassa mainiosti leikkauksestaan.

Osaston seuraava ilta

on järjestetty lokakuun 5 päivänä. Alussa on hyvä ohjelma, väliäika ja tuttavien tervehtäminen sekä lopuksi tanssia. Tiedossa on jo Saimi Morsonin monologit sekä kolmen nuoren tytön esitykset. Ben Carlsonin tyttäret, Arlene ja Elizabeth, soittavat pianoa sekä hauria — ja he myös laulavat Ann-Marie Nurmen kanssa. Muutamia muita hyviä numeroita on hankkeessa, mutta niistä puhutaan myöhemmin kun saadaan varmuus. Sisäänpääsy tulee olemaan vain 50 senttiä hengeltä. Lystinpitä aloitetaan kello 8 ja loppuu Erosen ja Lillqvistin hyvään tanssisoittoon.

Osaston kokous

on lokakuun 3 päivänä. Huvitomikunta kokoontuu samana iltana ja jos jää aikaa, pidetään "härkätanssin" harjoitus, sillä lokakuun loppupuolella olisi jär-

TALONMIEHEN
PAIKKA
haettavana
VELJEYSSEURAN TALOSSA,
Berkeleyssä, Calif.
Vakituinen paikka ja asunto.
Kirjoittakaa osoitteella:
SAM LAHTI,
2406 Curtis St., Berkeley 2,
California.

Paras paikka ostaa
KIHLAT - KELLOT
K. LAHTELTÄ
75 Main St.
Worcester, Mass.

Maytag Sales & Service
Maytag automaattisia pyykkikonetta
Hotpoint viilintä — Ironite
säilytyslaitteita
avaruusme käsitteä myymme laadun
2 SUURTA PUOTIA
1136 Main Ave. 462 State St.
Ashtabula Connent

Lydon & Haase Company,
205—207 Fulton Street,
Norwood, Mass.
Putkityötä ja lämmityslaitoksia. Putkityötarpeita, Youngstown tehtiä G. E. sähkötarvareja.
ÖLJYPOLTTIMOIDEN
MYynti JA PALVELU
Puhelin: Norwood 7-0719.

jestettävä Halloween iltana. Keskustellaan myös näytelmän mahdollisuudesta. — Nanni.

Warren, Ohio

Työttömyysavustuksesta

Syysvaaleissa äänestettiin haluaako veronmaksajat jatkaa työttömyysavustusta, josta kauni on syksyyn mennessä jo kaksi miljoonaa dollaria velassa sairaaloihin, ruoka, kaasu, sähkökompanioille, jotka eivät lupaa antaa luottoa yli 3 kuukautta enempää. Kuvernööri sanoo tutkimusten osoittavan yli puolet avustusta nauttivien saavan sitä petollisesti. Veronmaksajain eukot ovat vastaan, eräskin kirjoittaa kahden sisarensa miehen elävän avustuksella ja tekevä penskoja ja joka 15 kuukausi, jo 4 ja puoli vuotta. Nuoria terveitä, eivät yrittäkään etsiä työtä, sarioivat etteivät he ole paremmin eläneet koskaan, velkaa ei ole mihinkään kun kauni maksaa.

Nostetaanko bussikyymäksua?

Bussikyymäksu on ollut 20 senttiä, mutta komppania valitaa viime vuosien aikana liikenteen vähentyneen 20 prosentilla, joten vaatii maksua korotettavaksi 25 senttiin ensi kuussa eli palvelusta vähennetään.

Kängsterimurha

Youngstownilainen kangsteri Moio, tullut salaa Italiasta 1923, löydettiin hiilikaivoksen läheltä Canionissa autonsa takasasta poltettuna. Häntä oli ammuttu takaa päähän ja poltettu. Lääkäri lähetti kädet Washingtoniin, jossa sormenjäljistä mies tunnettiin. Miestä oli monia kertoja syytetty murhasta, murhapolttosta ym. Warrenissa ja Youngstownissa mutta aina pääsi vapaaksi, kerran tuomittiin salatuksen aseesta. Arveltiin olleen mustan käden liigaan kuulua.

Kansan hyväksi toimiva pari

Reino Niemi oli kovin riehakas poika nuorena, josta hän sanonta paukausta takapuoleensa isäntään. Reino yritti olla parhaimpia joukossa. Nyt hän kuuluu Ohion yliopiston opettajakuntaan ja Warrenin palokunnan varapäälikköön on juurikään Columbuksessa luennoinnissa ja käyttämässä miten käsitellä tulipaloa ja tutkia sen syntyä. 25. valtion palokuntalaista on ilmoittautunut oppilaksi. Niemen vaimo Esther oli parhaimpia, kuten sisarensakin kouluja käydessään, nyt hän on Youngstownin yliopiston professorina. — a.

Portland, Ore.

Suomenkielen opetus

aloitetaan tänä syksynä iltakursseina Portland State Collegien opetusohjelmassa. Kurssi koostuu kerran viikossa, keskiviikkoisin kello 6:45—9:30 ja tulee kestämään koko lukuvuoden. Kurssille voi registrerata syyskuun 30 päivänä ja ensimmäisen oppitunti-iltan alkaa lokakuun 2 päivänä. Kurssimaksu on 42 dollaria. (Portland State College, 724 S. W. Harrison).

Kurssin vuosittainen jatkuvaisuus on taattu vain sillä ehdolla, että kiinnostuneita oppilaita riittää minimimäärä ja kehoitetaan kiitos ja kolmannen polven suomalaisväestöä ottamaan tämä nyt alulleasatu oppikurssi hyvin vakavasti ja tällä muodoilla ylläpitämään kulttuurin perintettä Portlandissa, joka niin rohkeasti aloitettiin Portland State Collegien suomalaisen luokahuoneen merkeissä. Tällä tavoin voi toinen ja kolmas polvi myös osoittaa kunnioitustaan esivanhempiansa synnyinmaasta ja kielistä kohtaan.

Kurssin opettajana tulee toimimaan professori Pauli Vehviläinen, joka on syntyperäinen suomalainen. Hän on suorittanut opintonsa Suomessa Helsingin Yliopistossa ja tässä maassa Californian ja Washingtonin yliopistoissa. Hän on opettanut suomenkieltä Yhdysvaltain armeijan kielikoulussa Montereyssä ja Washingtonin yliopistossa. Tätä nykyä hän toimii saksankielisen apulaisprofessorina Portland State Collegissa.

Aloitteen suomenkielen opetuksen saamiseksi Collegien opetusohjelmaan on tehnyt Finlandia Foundation'in Portlandin alaosasto, joka tarmokkaasti toteutti suomalaisen luokahuoneen rakentamisen Collegien yhteyteen.

John O. Wirtanen, Pres.
Finlandia Foundation, Inc.
Portland Chapter

Newport, N. H.

Tanssit

pidetään osaston talossa syysk. 21 päivänä, kuten maksullisesta ilmoituksesta huomaatte. Kun talven aikana ei tansseja pidetä, niin nyt on hyvä muistaa tämä tanssitilaisuus ja saapua niihin syksyn viimeisiin tansseihin.

Mrs. Selma Rinne,

entinen Newportin asukas ja osastomme jäsen, kuoli syysk. 2 päivänä Montefill Convalescent Hospitalissa, Brooklyn, Conn.. Hän oli syntynyt 79 vuotta sitten Suomessa ja oli edesmenneen miehensä V. Rinteen leski. Häntä suremaan jäi kolme veljensä, Milton Ihalainen, Danielson, Conn., Olaf Lehtinen, Alaska ja John Hallin, Jackson, Mich. ja sisarentytär Mrs. Edith Terriere, Unionville, Conn. Vainaja haudattiin tänne Pine Grove hautausmaahan. — Mackey.

Quincy, Mass.

IDA OJALA KUOLLUT

(Puhelintieto)

Ida Ojala, os. Toropainen, 80-vuotias, 75 Albertina St., Quincy, kuoli eilen-illalla paikallisessa leikokissa, pitkällisen sairautensa riuduttamana.

Hän oli syntynyt Kiteellä, Kuopion läänissä, asui Quincyssa yli 50 vuotta. Puoliso Matti Ojala kuollut aikaisemmin.

Lähimpiä sukulaisia ovat kaksi sisarentytärtä, Miss Lillian Kohonen ja Miss Lahja Kohonen. Quincyssa, sekä useita sisarensa ja veljen lapsia Suomessa.

Yksityiset hautajaiset pidettiin keskiviikkona Hanellin hautausmaastossa, 86-88 Copeland St., Quincy. Pastori Wilbert Törnmälä suorittaa papilliset tehtävät. Haudataan Wollastonin hautausmaahan.

Tuttavat ovat tervetulleita käyntitunneille Hanellin hautausmaastossa, tiistaina klo 3—5 ip. ja klo 7—9 illalla.

Quincyn osaston

ensimmäinen kuukausikokous pidettiin kesäloman jälkeen Veljen talossa. Kokousta johti järjestäjä Reino Maki, kirjuriina Wm. Pekkanen. Pidettiin hetken hiljaisuus poismenneiden toverien Andrew Soikelin, Anna Salmisen, Paavo Härkölän muistolle. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin kokouksen mukaisena. Käsiteltiin tavalliset kuukausikokoukselle kuuluvat asiat. Päätettiin viettää Quincyn osaston 60. vuosijuhla kaksipäiväisinä, marrask. 2—3 p. Tanssit lauantai-illana ja ohjelmallisuus sunnuntai-iltapäivällä. Ohjelman hankinta jäi valituskomitealle, orkesterin hankinta allekirjoittajalle. Aluekokouksen valittiin Reino Maki, Impi Karvinen ja Julia Paappanen. Evästyksiä ei annettu vaan toivotaan, että tekevät parhaansa. Päätettiin antaa vapaa juhlapippu kaikille ohjelman esittäjille esityksiltoina. Tästä tulee huolehtimaan Reino Maki. Kuultiin selostus ja tilipäätös Rannikko-juhlista, joka kaikin puolin onnistui hyvin ja rahallinen tulos oli hyvä. Keskusteltiin Suomi-matkasta, joka aiotaan järjestää ensi kesänä Kansanvalian Liiton nimessä. Lopetettiin kokous. Seuraava on lokak. 10 p. klo 7:30 ill.

Whisti-ilta

on lokakuun 11 päivänä, jolloin pidetään Whisti-illan merkeissä. Menään jokainen talolle ja lauletaan "Happy Birthday". Hän ei voi olla mukana, mutta lähettää jokaiselle terveensä. Kiitos vaan Sandra kutsusta.

Paavo Härkölä,

jonka kuolemasta oli jo mainittu lehdessä, haudattiin Hannelin hautauskappelissa, syysk. 12 p. Pastori W. Tormala siunasi vainajan, Helga Moore oli urisissa, Violet Villani lauloi. Anna Rindell lausui kauniin runon.

HARLEMIN SUOMAL. EV. LUTH. SEURAKUNTA

106 East 86th Street, New York City

Rev. Arvi Henry Saarisuu

Pappila: 304 East 93rd St., 4 B. Puh. AT. 9-7733

Sunnuntaina 22 p. JUMALANPALVELUS klo 4:00, pastori Saarisuu. — Emäntien tarjottu välillä.

ILLAN OHJELMA klo 6:30. Johtaa Miss Aura Saario. Torstaina 26 p. Naisten Yhdistyksen tarjottu kesä- ja syksy-syntisten toimesta klo 6:00. Ohjelma klo 7:00. Johtaa Mrs. Margaret Saarisuu.

Perjantaina 27 p. Johtokunnan kokous klo 8:30.

A. H. Saarisuu.

Paavon muistolle, sillä edesmenyt piti runoista paljon ja useasti itsekin lausui runoja. Hänen äkillinen poismenonsa jätti aukon ystävä- ja tuttavapiirissä, sillä hän aina esiintyi ystävällisenä ja mallillisena. Kauniit kukkalaitteet ilmaisivat tämän. Asetettiin viime lepoon Mt. Wollaston hautausmaahan. Häntä jäi läheisiä vaimo, Ida, kaksi veljeä Suomessa ja serkkuja täällä maassa. Keveät mulat haudalle.

Naiset

Allekirjoittaja pyytää kaikkia naisimmeisiä ystävällisesti kokoukseen ensi keskiviikkona Veljen talolle klo 7 illalla. Harkitsemaan sellaista asiaa kuten lähitulevaisuudessa illallisen laito ja Whisti-ilta talolle.

Muistutus:

että jokainen jäsen saapuu paikallisen osuusliikkeen puoli-vuosis kokoukseen, joka pidetään Veljen talossa ensi syysk. 17 p. klo 8 illalla. — Pauline.

Kirkollisia uutisia

WEST WAREHAM, MASS.

Pastori Aarne Avikainen puhuu keskiviikkona, syyskuun 18 päivänä kello 7:30 ip. Lähetyskirkossa.

Jumalanpalvelus sunnuntaina, syyskuun 22 päivänä ja 29 päivänä kello 7 illalla Lähetyskirkossa. — V. Välikö.

WEST BARNSTABLE, MASS.

Jumalanpalvelus sunnuntaina, syyskuun 22 päivänä kello 2 ip. Valkoisen kirkon seurakuntalissa. — V. Välikö.

MAYNARD, MASS.

Hartaushetki on lähetykskirkossa torstaina, syyskuun 19 päivänä kello 7:30 illalla. Puhujana on pastori Aarne Avikainen, Portlandista, Oregonista. Kahvitarjoiluun laittavat Mr. ja Mrs. Armas Reini.

Sunnuntai-illan syyskuun 22 päivänä kello 9:30 aamulla, englanninkielinen jumalanpalvelus kello 10:30 ap. ja suomenkielinen jumalanpalvelus kello 11:15 ap. Tervetuloa! — E.J.H.

WORCESTER, MASS.

Lähetysseurakunnan hartaushetki on Central kirkon kappelissa keskiviikkona, syyskuun 18 päivänä kello 7:30 illalla. Jumalanpalvelus on samassa paikassa sunnuntaina, syyskuun 22 päivänä kello 7:30 iltapäivällä. Hartaushetki on syyskuun 25 päivänä kello 7:30 illalla. Pastori Aarne J. Avikainen puhuu. Tervetuloa! — E.J.H.

Malesia

Brittiläisen maailmanvallan purkamisen muodostamalla entisistä alustoista ja suojelualueista itsenäisiä valtioita on sujunut hitaasti ja varmasti ja moninaisin vaiheiden toisen maailmansodan päätyttyä lähtien. Joosekin kaikki neuvottelut jätettiin aikansaadut järjestelyt ovat osoittautuneet onnistuneiksi lukuunottamatta Länsi-Intian saaristoon suunniteltua Karibian liittovaltiota, josta ei tullutkaan mitään, ja Keski-Afrikan liittovaltiota, joka on parhaillaan hajoamassa. Kaukoitadissa saivat Malakan niemimaan sultaanikunnat itsenäisyyden kuusi vuotta sitten muodostettiin Mglajian liittovaltion ja niemimaan kirjessä oleva suuri kauppa- ja kauppapunkti, entinen Singaporen kruununsirtomaan, on itsenäisenä valtiona neljän vuoden ikäinen.

Pitkään on Lontoota askarruttanut kysymys, millä tavalla järjestettäisiin Borneon saaren brittiläisten alueiden valtiollinen tulevaisuus, koska Sarawakin ja Pohjois-Borneon kruununsirtomaat ja protektoraatin asemassa oleva Brunein pieni sultaanikunta eivät voisi säilyä itsenäisinä keskellä eri suuntiin vetäviä poliittisia voimavaroja. Valtioasana Borneon saaresta omistaa Indonesia, joka aikaisemmin vaati koko brittiläistä osaa omakseen ja antoi jukeaan vuoden alkupuolella.

liskolla Bruneissa ja Sarawakissa esiintyneille kapinallikeille. Filippiinien saaristo taas ulottuu näkömatkan päähän Pohjois-Borneosta, mihin vedoten Manilan hallitus vaati aluetta itselleen. Kommunisten Kiinan vaikutus tuntuu tänne saakka siinä määrin, että sekin voisi pyrkiä saamaan jalansijaa.

Ainoaksi ratkaisuksi noiden ulkopuolisten voimien torjumista ajatellen jäi näiden kolmen alueen kytkeminen liittovaltion osien nimellä Sarawakin länsikärjestä kuudensadan kilometrin päässä oleviin Malajiaan ja Singaporeen, joita tästä alueesta erottaa pitkälle pohjoiseen ulottuva Indonesian saariston muodostama kiila. Malesian liittovaltiota koskevan sopimuksen allekirjoittivat maanantaina Lontoossa Singaporen, Malajian, Sarawakin ja Pohjois-Borneon edustajat Brunein sultaanikunta jäi yllättäen ulkopuolelle, mutta se liittyi ehkä omilla ehdoillaan mukaan siihen mennessä, kun sopimus tulee voimaan elokuun lopussa.

Malesian poliittinen ja taloudellinen painopiste on selvästi Malakan niemimaalla, vajaan yhdeksästä miljoonasta asukkaasta on jokseenkin kehittämättömillä Sarawakin ja Pohjois-Borneon alueilla vain hiukan toista miljoonaa. Väestöltään kiinalaistavainen ja varakas Singapore maksaa sopimuksen mukaan 40 prosenttia liittohallituksen menoista ja Malajia loput, koska Bruneolaisilla ei vaadita toistaiseksi veroja lainkaan. Singapore myöntää sitaipaitsi niin huomattavia kehityslainoja, että borneolaisten alueiden voidaan katsoa jäävän tavallaan alusmaiden asemaan taloudellisesti, mutta myös poliittisesti, koska liittovaltion päämiestä ei voida valita borneolaisten keskuudesta. Brittiläisistä maista öljyrikkaamman Brunein epäroinnin voi käsittää tässä va-

lossa, sillä vajaan sadantuhannen asukkaan sultaanikunta halunee pitää itsellään runsaat öljytulonsa.

Indonesian ja Filippiinien väkijoukkojen Malesian perustamisvaiheessa johtuneen siitä, että he eivät halua joutua ristiriitoihin Englannin kanssa ja että niiden kannalta on edullisempaa odottaa ja katsoa, mihin suuntaan liittovaltion kehitys ohjautuu. Uuden valtiomuodostelman keskus Singapore on varsin riippuvainen kaupankäynnistä noiden naapurivaltioiden kanssa, ja näille voi tarjoutua myöhemmin tilaisuuksia yrittää toteuttaa toisessa muodossa aikaisemmin esittämää vaatimuksia. — H. S.

PIRTEA JA VALLOITAVA

BRITTA SIMPSONIN kirja

'MINÄ MENEN AMERIKKAAN'
TILATKAA viipymättä kauttamme tämä terhakas ja huumorintäyteinen tosikirja 20 luvun loppuun Amerikkaan lähteneistä suomalaisista.

Hinta \$3.25 kovissa kansissa.

Raivaaja Publishing Co.
48 Wallace Ave.,
Fitchburg, Mass.

Jos Sinulla on jotain myytävää, niin ilmoita siitä Raivaajassa.

Clark's Flower Shop

338 Main Street
ROCKLAND, MAINE
Puh. LYric 4-4141

Frank W. Bjorklund

Suomalainen
LAKIMIES
163 Main St. Norway, Me.
Puh. 743-2831 ja 743-2693

MOODY'S DINER

and CABINS
Erikoisia päivällisiä, Curb-palvelus
KOTTEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

JONES DEPT. STORE

Asusteita koko perheelle - Lahjoja
KENKIA kaikille — Työvaatteita
ja dungarees pukiina
WALDOBORO, MAINE

HALL FUNERAL HOME

Aikaisemmin
Flanders Funeral Home
Hautaus- ja Ambulanssipalvelu
WALDOBORO, MAINE
Soittakaa 832-5541
yöllä taikka päivällä.

24 tunnin AMBULANSSIHUOLTO
Laite Funeral Home, Inc.
ROBERT E. LAITE, President
9 Mountain Street, Camden, Maine
Tel. 236-3365

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER MONUMENTAL WORKS
MAURICE M. FLOOD, omistaja
ROUTE 26 OXFORD, MAINE
Puh. Pilgrim 3-2673

Hart Schaffner PUKUJA
McGregor URHEILUASUSTEITA
Arrow PAITOJA
Stetson HATTUJA
Florsheim KENKIA

COFFIN'S
MEN'S AND BOYS' CLOTHING
THE MAIN ST. ROCKLAND, ME.

McDONALD'S DRUG STORE
Puh. 354-6161 — Thomaston, Me.
BERT TODD, Reg. Pharm.
GOODNOW'S PHARMACY
Rockland, Maine
Resepti- ja patenttilääkkeitä

BEAR HILL MARKET
TÄYDELLINEN VALIKOIMA
— LIHAA — SIIRTOMAATAVAROITA —
HEDELMIÄ — VIHANNKSEJA
SCOTT-ATWATER MOOTTORIN VALITTAJIA
Puh. TEMPLE 2-5251
Waldoboro, Maine.

Newport and Milford, N. H.

Newton - Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N.H.

MARTIN'S HARDWARE
KIVIHILIA-KOKSIA-JÄÄTÄ
Puhelin 374
3 MAIN ST. — NEWPORT, N.H.

Corbett Oil Co., Inc.
Konttori ja liike Belknap Ave.
P. O. Box 329, Newport, N. H.
Winkler Lämmityslaitteita — Mobilheat öljyä — Mobilflame Pullokaasua

Stockwell Greenhouses
Kukkalaitteita ja tuoreita kukkia
Sähköllä kukkalähetyskäs kaikilla
140 North Main St. — Newport, N. H.

Chester and Springfield, Vt.

MONIER'S
Käyttökoneita — Vedenlämmittäjiä
Jääkaappeja — Pyykkikoneita
PULLOKAASUA
CHESTER, VERMONT

Kannattakaa ilmoittajiamme
Ostoksia tehdessänne
muistakaa mainita että
nätte ilmoituksen
Raivaajassa!

E. J. DAVIS
HARDWARE CO.
— HARDWARE —
Puh. TE 5-3545 Chester Depot, Vt.

Paul W. Adams
FUNERAL SERVICE
CHESTER, VERMONT

UUDISTAKAA tilauksenne
säännöllisesti, jotta välttyisitte ikävältä yllätykseltä
lehdessä jätetystä tulemasta.

MONTANY & MONTANY
Puhelin
Tremont 5-6666
CHESTER, VT.
Parasta laadussa

Sää keski Massassa tänään: keuhkokuume, kylmää, 57-62, kostea, kohtalaista tuulta. Huomenna: ajoittaisia sateita, kylmää, 55-60, kostea, kohtalaista tuulta.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

— Kultaisen Iän Kerho kokoontuu huomenna, tiistaina.

UUTISILMOITUKSIA

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautauskoti, jolla on oma parkkialue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen vammaankin löytää heidän mahdollisuuksiansa sopivan.
- Kehoitamme teitä vierailemaan hautauskodissamme. Tulomme antamaan teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömimmän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

POLITTISET ILMOITUS

Ward 3 tarvitsee valtuusmieheksen
WM. J. VAN ORDEN
Antti Järvi, 25 Sanborn, Fitchburg

Halutaan luotettava NAINEN siivotaan 1½ päivää viikossa. Päättää olla nopea ja perusteellinen työssään sekä itse huolehtia kuljetuksesta. Suositukset välttämättä. Soittakaa KE 7-7096 (Engl. puhuen).

NOTICE OF LOST PASSBOOK
19143 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass. Sept. 6, 1963.

viikkokokoukseensa, Co-op Centerissä kello 2 ip.

— Fitchburgin ja Leominsterin alueen omenakasvatijat aloittavat sadon korjuun, toiset ovat jo aloittaneetkin. Ensi kuun aikana lasketaan poimittavan yli 250,000 laatikollista omenaa. Kuvien kesän johdosta omenat ovat pienempoluokaisia mutta muuten väri ja laatu ovat hyviä.

— Sterlingissä loukkaantui eilen kaksi nuorukaista, traktori, jossa he ajoivat, kieri pois tieltä ja suistui ojaan. Loukkaantuneet ovat: Leroy E. Crew, 20 v., Oxfordista ja Edward Murphy, 19, Jeffersonista. Drew on sairaalahoitossa. Murphy pääsi sidonnan jälkeen kotiin.

— Syntynyt poika Mr. ja Mrs. Frederick W. Sinclairille (Sandra L. Sivenon), Wright Rd., Ashby.

NOTICE OF LOST PASSBOOK
S 4462 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass. Sept. 16, 1963.

ÖLJYKIHAROITA

\$7.50 alkaen

Meiltä saatte parhaimmat halvemmalla.

NORMAN'S BEAUTY STUDIO
101 Prichard St., Fitchburg, Mass.
DI 2-9202. Puhutään suomea.

Perustettu 1868

Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN

Hautauskoti

Tunnollinen palvelu

PARKKAUSTILA VARATTU

12 Brook Street, Fitchburg

— Ryhmä Atholin korkeakoulun oppilaita on päättänyt pitää aamurukoukset. Vapaaehtoisesti saapuvat pitävät viiden minuutin hetken ennen varsinaisen koulutyön alkamista, sitä varten varustusta huoneessa ilman koulun tahtia järjestettyä valvontaa.

— Kolme henkilöä loukkaantui eilen Atholissa kahden auton yhteenajossa. Joseph W. LaBonte, 42 v., Orangesta, vietiin Memorial sairaalaan, jossa hän on hoidettavana, hän ajoi toista autoa. Wesley C. Rathburn, 59, 520 Main St., ajoi toista autoa, on myöskin sairaalassa. Mrs. Louise A. McNabb, 61, 20 Exchange St. oli matkustajana Rathburnin autossa, pääsi sidonnan jälkeen kotiin.

— Leominsterin ammattikorkeakoulun iltaluokille voidaan ilmoittautua tänä iltana 7-10, uudella korkeakoululla, Granite St.

— Edwin W. Carlson, 24 Fisher Road, ilmoitti eilen että hänen autostaan oli viety 175 dollarin edestä tavaraa, lasten vaatteita, paahdettua lihaa ja mekaniisia työkaluja. Carlsonin auto oli juuttunut sanaan lähellä kaatopaikkaa, hän oli lähtenyt hakemaan apua ja sillä aikaa olivat varkaat ennättäneet käydä.

Newport, N. H.

TANSSIT

Osaston talossa,
lauantaina, syyskuun
21 p., alkaa klo 8:30 ill.

Liiska - Rauhala,
orkesteri soittaa

Liput 75c.

Tervetuloa!

Fitchburgissa vähän ehdokastarjokkaita

Lokakuun 8 päivänä suoritettavia nimitysvaaleja varten on ilmoittautunut kaikkiaan 21 ehdokasta. Majurin ehdokkaiksi 3, kaupunginvaltuustoon 25 ja koululautakuntaan 3. Toistaiseksi ilmoittautuneita on liian vähän nimitysvaalien järjestämiseksi. Puuttuu kilpailijoita.

Ilmoittautuneilla on t.k. 19 päivään mennessä tilaisuus peruuttaa ilmoittautumisensa. Mikäli riittävän moni niin tekee, ei alustavaa äänestystä lokakuun 8 p. tarvitse lainkaan suorittaa.

Majuri ehdokkaiksi ovat ilmoittautuneet nykyinen kaupunginjohtaja George Borque, valtuuston puheenjohtaja John G. Lemay ja parturi Musa A. Ali.

Wäinö Tienhaara, Ward 3, valtuutettiin. saa kilpailijakseen kolme ehdokasta mm. suomalaisen Robert L. Lystilän ja äidin puolelta suomalaisen John O'Brien. Mutta monessa muussa Wardissa ei kilpailua ole lainkaan.

KALEVAISTEN UUTISIA

Kalevan Naisten kokous pidettiin Kaleva-Kodissa ensi keskiviikkona kello 7:30. Emäntinä toimivat Mrs. Ilmi Lehto ja Mrs. Hilma Nikula. — A.

Koulubusseja koskevia määräyksiä on toteltava

Moottorijoukkojen viraston johtaja, James R. Lawton tahoo erikoisesti huomauttaa että jokainen moottoristin on ehdottomasti noudatettava niitä määräyksiä joita on annettu koulubussien etuoikeuksista. Jokainen joka rikkoo näitä

Kiitos

Lämmin kiitos kauniista jähnyväisistä viitoilaisuudesta, jonka minulle järjestitte sekä lahjoista, joita sain vastaanottaa työtovereiltani ja kaikilta Raivaajan talossa työskenteleviltä. Kiitos myöskin hauskista ja kauniista "bon voyage" kortteista.

Hyvät muistot jäi mieltämme lämmittämään.

Ina ja Raymond Sliwinski
Wurzburg, Germany.

The Four Season Flower Shop
KUKKAKAUPPA
SHIRLEY WILLIAMSON, omistaja
COLONIAL HOTEL, Gardner, Mass.
Puh. 632-3350

Robert W. Bickford
Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA
KIINTEISTÖJÄ
Tel. TALBOT 7-5909

Lääkemääräyksiä

EINO'S
PRESCRIPTION
Phone 1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

Stanley's
Jeweler
Granville E. Stanley

— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää kohtuullista sovitettua. Jäätelö-erikoisuuksia kaikkien tilaisuuksiin.

WIRTHMORE STORES
KIVIHILTA — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ
RAKENNUS-ARVIOKEITA
435 Main Street Puh. 880 Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIA — KATTOAINEITA
W. Lukala mieliihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

lakeja, menettää automaattisesti ajokorttinsa.

On tullut liian paljon valituksia siitä että autoilijat eivät ole noudattaneet määräyksiä pysähtymisestä. Rikkomuksia tapahtuu kumpaankin suuntaan kulkevien taholta.

Viime vuonna joutui 87 koulubussia yhteenajoihin. Tänä vuonna on tullut ilmoitus 33:sta yhteenajosta jossa koulubussi on ollut osallisena. Vuonna 1962 kuoli 59 alle 14-vuotiaasta jalankulkijaa Massan valtiossa, jalankulkijalapsia, alle 14-v. loukkaantui tässä valtiossa samaan aikaan 3,305.

Koulubussilaki vaatii että autotilijan, tulkoopa kummalta suunnalta tahansa, täytyy ehdottomasti pysähtyä koulubussin seisoessa. Koulubussin saa ohittaa vain siinä tapauksessa että koulubussin kuljettaja on antanut ohituksen oikeuttavan signaalin. Vasta koulubussin lähdettyä liikkeelle saavat toiset moottoritistit lähteä liikkeelle.

Ainoa poikkeus on silloin kun koulubussi saapuu vastakkaiselta suunnalta jakoviivoilla varustetulla valtatiellä.

Nuoren Saiman syysmyyjäiset

Finnish American Club, "Nuori Saima" järjestää tavanomaiset syysmyyjäisensä Saiman Parkin paviijongissa ensi lauantaina, syyskuun 21 päivä. Kello 6 illalla tarjolla on Chicken-barbeque. Kello 7 avataan paviijongin ovi. Tarjolla on jälleen runsaasti erilaista tavaraa, sekä koruja että käytännöllistä.

Tulipalossa menetti 80-v. nainen henkensä

Varhain sunnuntaiaamuna syntyi Worcesterissä, 5 Spruce St. kaksikerroksinen puurakennus tuleen. Tuli vaati uhrin henken vanhan naisen hengen, kolme muuta sai palovammoja.

Mrs. Mary E. Oliver, oli saanut niin pahoja palovammoja että kuoli vammoihinsa. Palomiehet löysivät hänet huoneesta. Mrs. Oliver oli talonmistajan vaimo, hänen miehensä on parhailaan veteraanien sairaalassa.

Palovammoja saivat Joseph H. Oliver, 46 v. omistajan poika, joka on kriittisessä tilassa sairaalassa. Hän sai toisen asteen palovammoja. Palopäällikkö Oscar E. Lundquist sai palovammoja käteensä mutta hänelle annettiin

WESTMINSTER GARAGE
State Road — Westminster, Mass.
Lämmitysöljypalvelu Westminsterissä
Autokorjaamo ja huoltoasema
Robert L. Buckman
Puhelin TR 4-5718

DEPOT PACKAGE STORE
Route 2, State Road
WESTMINSTER, MASS.
VAKUUTUKSIA — OLUVIA — VIINEJÄ

OTTO HÄKKINEN
INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St. Gardner, Mass.
632-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5240

ARCHAMBEAULT
PAINT & PAPER CO.
SISÄ- ja ULKOMAAALAUSTA
Myymme MAALAJA, VERNISSEJA
sekä kaikenlaisia TAPETTEJA
175 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone 564

Smith Funeral Home
PHILIP A. BJURLING,
hautajaisten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

RAIVAAJAA lukemalla teette mukavasti matkoja vanhaan kotimaahan sillä siinäkin kerrotaan Suomen uutisia aivan yhämielillä.

ensiapu paikan päällä. John A. Cavanaugh, kävi sidottamassa vammansa sairaalassa mutta pääsi kotiin sidonnan jälkeen.

Arvelun mukaan on tuli pääsyt valloilleen seinässä, joka oli keittiö-olo- ja makuuhuoneena käytössä asunnossa. Palokuntaisten saapuessa tunki saake savu ulos ikkunoista.

Oliverit viettivät kesäkuussa 50-vuotis hääpäiväänsä. Mr. Oliver on tiettävästi nuorin Espanja-Amerikan sodan veteraani Worcesterissa.

Heinälato poroksi

Toistaiseksi tuntemattomasta syystä syttynyt tuli tuhosi Lancasterissa Center Bridge Roadilla pienen heinäladon. Lato oli 60 vuotta vanha. Läheisyydessä asuva Mrs. Louise Rich näki illalla 8 aikaan tulen syttyneen ja hälytti palokunnan.

Ladossa oli noin 500 paalua heinää jotka kaikki turmeluivat. Palon syytä tutkitaan.

SEURAKUNTAUUTISIA

Pyhän Paavalin seurakunta
Tiistaina: Sunnuntaikoulu opettajain kokous kirkon alasalissa klo 7 ill.

Keskiviikkona: Kultaisen Iän Kerhon kokous ja ohjelmatilaisuus klo 2 ip. Ohjelmaa esittävät: Mrs. John Oinonen, Mr. Jalli Honkonen, Mrs. Rauni Cote ja pastori Henry Leino. Mrs. Selma Niemi ja Mrs. Edla Makela huolehtivat tarjoilusta.

Torstaina: Kirkon johtokunnan kokous alasalissa klo 7:30 ill.

Lauantaina: Syysmyyjäiset alkaen klo 11 ap. — klo 3 ip. Kirkon naisten toimista. Kahvia ja voileipiä tarjollaan koko aika. Tervetuloa! — L. O.

Hämärä kuolemantapaus: arsenikkia oluessa

Toukokuun 11 päivänä kuoli Edward W. Coombs, Suttonissa, lyhyitä tuskia kärsittyään. Vasta nyt on isälle ilmoitettu, että kuolema johtui arsenikkimyrkytyksestä. Aikojen ei asiaa ole vielä kukaan kertonut koska äiti on sairas.

Edward Coombs oli ainoastaan 25-vuotias. Näimisissä ja kahden lapsen isäpuoli. Hän rakensi parhailaan perheelleen taloa. Perhe oli muuttanut keskenään taloon. Coombs oli viime huhtikuussa lainannut arsenikkia sisältävän astian sanon myrkyttävää piha-alueellaan kasvavaa pölyn ivy.

Avattu olutkannu, josta Coombs joi toukokuussa, oli keittiössä. Mitä ja kuka on laittanut arsenikkia oluun, on toistaiseksi hämärän peitossa.

ARVOISIA LUKIJIA — Otsikkoa tehdessämme mainitkaa, että näitte ilmoituksen RAIVAAJASSA!

Hampton Beachin jälkipesua

Työnpäivänä järjestetyissä nuorten meteleissä Hampton Beachillä, N. H., pidettiin kaikkiaan 54 nuorukaista. Asiaa on koetettu selvittää oikeudessa. Kahdeksantoista nuorukaista jätettiin saapumatta vastaamaan. Jokaiselle langetettiin 25 dollarin takuu. Jotkut saivat pikkusakkoja ja työtuomioita. Oikeusjuttu jatkuu.

— Mitä vaimollesi kuuluu?
— Ei erikoisen hyvää. Ensin hän katkaisi käntensä, sitten hän taittoi jalkansa ja nyt on naapurini pannut hänen päänsä pyörälle.

— Saanko tulla hetkeksi asuntoosi?

— Tietenkin, rakkaani, mutta asun kuudennessa kerroksessa eikä talossa ole hissiä.

— Hm — no tapamme sitten huomenna.

Fundamentals of Finnish Grammar

by JOHN B. OLLI

Hinta \$3.50

Mellä on usein tiedusteltu onko olemassa sellainen kirja, jonka avulla ei-suomalainen voisi oppia puhumaan ja kirjoittamaan suomea. Tämä 199 sivua käsittävä kirja on mainio "kotopöytäkirja" niille amerikkalaisille jotka tavoittavat hankkia itselleen suomen kielen taidon.

RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

UUSI NOVELLI AMERIKAN SUOMALAISISTA

"JANI ANDERSON, USA"

Kirjoittanut Eero Pulli

Suomessa on Tammen kustantamana ilmestynyt uusi novelli Amerikan suomalaisten elämästä, "JANI ANDERSON, USA", jonka on kirjoittanut tunnettu sanomalehtimies ja kirjallija Eero A. Pulli.

LEMPI IKÄVALKO arvostelluaan novellista kirjoittaa: "Pidän Eero A. Pullin Jani Andersonia mielenkiintoisena kirjana, joka on kirjoitettu taitavalla kynällä."

Hinta on kovissa kansissa \$3.25, paperikansissa \$2.75.

Tilata kirja Raivaajan Kirjakaupasta, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

KOKOUSKUTSU

UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY OF FITCHBURG

PUOLIVUOSIKOKOUS

pidetään TIISTAINA, SYYSKUUN 24 PÄIVÄ, 1963,

CO-OP CENTERISSÄ

151 ELM STREET, FITCHBURG.

Rekisteeraus alkaa klo 7 illalla ja varsinaisen kokous täsmälleen klo 7:30 ip.

Kokouksen ohjelmaan kuuluu johtokunnan, yleisen liikehoitajan ja yleissuhteiden komitean raportit. Myöskin tullaan valitsemaan nimityskomitea. Johtokunta tulee esittää kokoukselle seuraavat sääntöjen muutosehdotukset:

— Luku XI. Pykälä 1. (muutetaan kuuluvaksi seuraavasti). Astuen voimaan maaliskuussa 1965 pidettävän vuosikokouksen jälkeen. Yleissuhteidenkomitea tulee käsittelemään 5 jäsentä, joista vähintään yhden tulee myös olla johtokunnan jäsen. Tämä jäsen tulee toimimaan mainitun komitean puheenjohtajana. Johtokunta valitsee kaikki jäsenet 1 vuodeksi kerrallaan. Yleissuhteidenkomitean johtaja on komitean ex-officio sihteeri. Yleissuhteidenkomitean jäsenet, jotka valitaan maaliskuussa 1963 pidettävässä vuosikokouksessa tulevat palvelemaan täyden toimintakauden. Yleissuhteidenkomitean jäsenet, jotka valitaan maaliskuussa 1964 pidettävässä vuosikokouksessa tulevat palvelemaan ainoastaan 1 vuoden.

Luku XIII. Pykälä 3 (a) (muutetaan kuuluvaksi seuraavasti). Viisi prosenttia nettosäästöistä siirretään yleiseen vararahaan. Ennakolta arvioitu osa nettosäästöistä varataan tulo-verojen maksuksi.

Luku XIII. Pykälä 5. (lisätään pykälä 5 (b)), joka tulee jakamaan mainitun pykälän kahteen osaan).

Jokainen henkilö joka tästä lähtien hakee jäseneksi, ja hyväksytään jäseneksi tähän osustiliikeseen, ja jokainen joka on jäsen silloin kun tämä pykälä astuu voimaan ja joka jatkaa jäsenyytensä tämän jälkeen, suostuu tämän teon kautta, että mikä joko koskien ostopalautusta jälkeen tammikuun 1, 1963 joka tehdään kirjoitetussa ilmoituksessa jaosta (kuten määritellään 26 United States Code (1988), ja jonka hän vastaanottaa osustiliikkeenä, on otettava huomioon julistun dollarin summan mukaisesti joka määritellään 26 United States Code (1988) (a) verovuotena jolloin hän vastaanottaa kirjoitetun ilmoituksen jaosta.

Kokouksen jälkeen seuraa musiikkilista ohjelmaa Velvaton joukkueelta ja nautitaan kahvitarjoilusta.

United Co-operative Society of Fitchburg
RUDOLPH A. LAAKSO, sihteeri.

HUOMIO!

Nyt voitte sijoittaa enemmän rahaa

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYKSEEN

ja nauttia korkeasta dividendistä. — Juuri voimaan astuneen lain mukaan yksityinen tallettaja voi sijoittaa \$6,000 asti. — Yhteiset (Joint) tallettajat \$12,000 asti. — Kertyneet dividendit saa lisätä säästöönne rajattomasti.

Maksamme nykyään

4 1/4 prosenttia

Dividendiä osaketililtä

VARAMME OVAT YLI \$8,575,000

OMAT VARAT YLI \$1,000,000

Palvelukseemme kuuluu:

AUTO- PERSONA- KIINNELAINAT

Persoonalainat ovat vakuutetut aina \$3,500 saakka kuolemantapauksen varalle

MUISTUTUS TALLETTAJILLE: Teidän on ilmoitettava Social Security numeronne meille tämän vuoden aikana. — Muistakaa että voitte lähettää talletuksenne postissa.

TUNNIT: Klo 8 aamulla — klo 4:30 iltapäivällä,
paitsi perjantaina, jolloin olemme auki klo 6 saakka illalla

Workers' Credit Union

(TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS)

(Perustettu 1914)

48 WALLACE AVE. Puh. DI 5-5300 FITCHBURG, MASS.